

ლალი გვასალია

ლალი გვასალია

დაიბადა ქუთაისში. დაამთავრა ქუთაისის რკინიგზის მე-12 საშუალო სკოლა და მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის პირველი მუსიკალური სასწავლებელი წარჩინებით.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში დაეუფლა ჟურნალისტიკის პროფესიას. ჩაირიცხა ფილოსოფიის ფაკულტეტის ესთეტიკის კათედრის ასპირანტურაში.

ბოლო წლის ასპირანტმა მუშაობა დაიწყო თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის უცხო ენათა სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ფილოსოფიის კათედრაზე.

დღემდე ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის კულტუროლოგიის მიმართულების პროფესორია.

ჰყავს მეუღლე და ორი შვილი: ჩიორა და დანი თაქთაქიშვილები და ერთი (ჯერ-ჯერობით!) შვილი-შვილი – ლუკინო თაქთაქიშვილი.

სიცილის სემეფო
ბესთაფელის გამზირზე

ლალი გვასალია

სიცილის სძმეფო
ბუსთაველის გამზირზე

7A8.9
75.575
გ.015

ვუძღვნი ჩემ ერთადერთ, უსაყვარლეს ძმას – ლერი გვასალიას და მის მეგობრებს: ზაურ თავიდაშვილს, გიგლა ჭანუყვაძეს, შოთა ჯიშკარიანს, მიშა მარჯანიშვილსა და სხვებს.

ISBN 978-9941-0-4504-2

© ლ. გვასალია

გამომცემლობა
„საქართველოს ვეტერან მორაგბეთა კავშირი“
20 თბილისი 12

ავტორის წინათქმა

ძველი ბერძნების თქმისა არ იყოს, ადამიანი, როგორც უნდა ეცადოს, ბედისწერას ვერ აცდება.

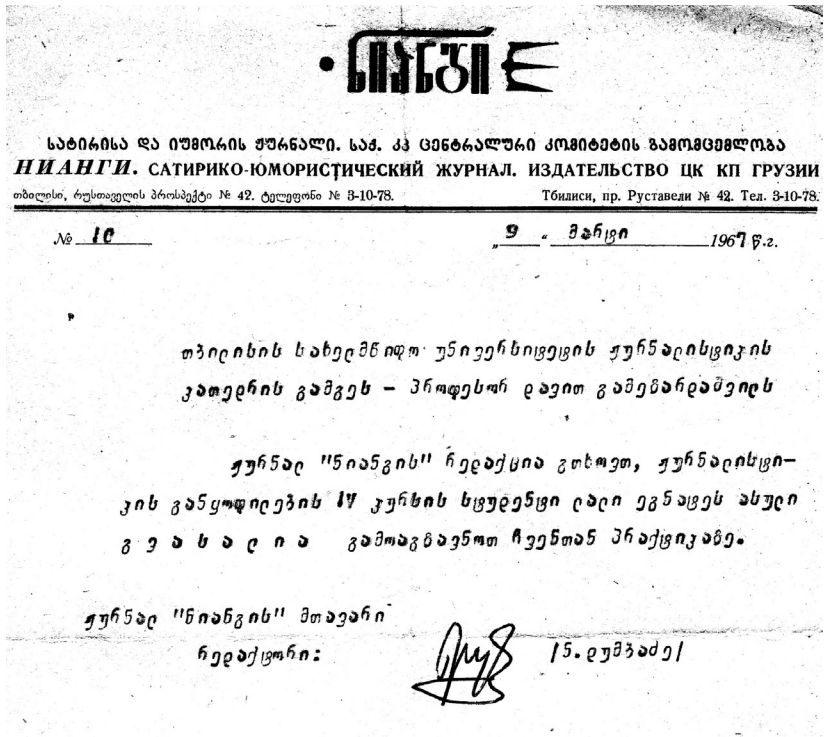
ჩემი „ბედისწერა“ კი ის გახლდათ, რომ წინა საუკუნეში და წინა „საზოგადოებრივ-ეკონომიკურ ფორმაციაში“ წილად მხვდა ფუფუნება, – დახვეწილი, ნატიფი ქართული იუმორის უმაღლესი პილოტაჟის მასტერკლასები გამეველო ნოდარ დუმბაძის, ზაურ ბოლქვაძის, გიზო ნიშნიანიძის, გარი მეტრეველის, გივი სამსონაძის, ოთარ სადრაძის, ნოდარ მაღაზონიას, გიგლა ფირცხალავას, ჯემალ ლოლუას საზოგადოებაში და „ნიანგის“ ბიბლიოთეკის სერიით იუმორისტული მოთხრობების პატარა კრებული გამომეცა.

მას შემდეგ, დიდი დრო გავიდა...

სწორედ ზემოთხსენებული ქართული იუმორის კორიფეების მონატრებამ მომაძებნინა და უცვლელი სახით, მეორედ გამომაცემინა ეს წიგნი, რომელსაც ქვია „რაფსოდია ტრომბონისათვის“, რომელიც დღეს თქვენს ხელთაა და რომელსაც ვუძღვნი თითოეული მათგანის ნათელ ხსოვნას!.. ერთი ბედნიერი გამონაკლისის გარდა. ჩემდა სასიხარულოდ, ბატონი ნოდარ მაღაზონია ელოდება ჩემი იუმორისტული მოთხრობების ამ კრებულს. მე მას მინდა ხანგრძლივი და ჯანსაღი სიცოცხლე ვუსურვო. მაღალი ღირსების მქონე პროფესიონალმა მხატვარმა თავისი ცხოვრების მშვენიერი წლები ჟურნალ „ნიანგის“ რედაქციაში გაატარა დანარჩენ ნიანგელებთან ერთად. იგი „სიცილის სამეფოს“ ერთ-ერთი კამკაშა ვარსკვლავია.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტის ფაკულტეტის მეოთხეკურსელი, 19-ოდე წლის

გოგონა, პრაქტიკის გასავლელად, სწორედ სატირულ-იუმორისტულ ჟურნალ „ნიანგი“ გამგზავნეს (გაგიკვირდებათ, მაგრამ...) ამ ჟურნალის რედაქტორის, ბატონ ნოდარ დუმბაძის თხოვნით. ძნელად დასაჯერებელ ამბებს მტკიცებულებების გარეშე არ შემოგთავაზებთ! ამიტომ ჩემ წინათქმას აქვე დავურთავ ნოდარ დუმბაძის ძალიან სერიოზულ (და არა იუმორისტულ) მიმართვას თსუ-ს ჟურნალისტიკის კათედრის გამგის, ბატონ დავით გამეზარდაშვილისადმი.

ამ მიმართვის საფუძველი გახდა ჩემი ერთ-ერთი იუმორისტული მოთხრობა, რომელიც შიშით და გულისხეთ-

ქვით მივუტანე ბატონ ნოდარს და ხელის კანკალით გადავეცი „ნიანგში“ გამოსაქვეყნებლად.

დღემდე მიკვირს, მაგრამ ეს მოთხრობა დაიბეჭდა... პრაქტიკაც (ჩემი თანაკურსელებისაგან განსხვავებით) ამ სატირულ-იუმორისტულ ჟურნალ „ნიანგში“ გავიარე. აქვე წარმოგიდგინთ სერიოზული ხალხის (ამავდროულად, ქართული იუმორის კორიფეების): ნოდარ დუმბაძისა და პასუხისმგებელი მდივნის – ზაურ ბოლქვაძის ხელმოწერილ სერიოზულ დახასიათებასაც.

ჩემთვის ძალიან ძვირფასია ბატონ ზაურ ბოლქვაძის ხელით ნაწერი ჩემი დახასიათების ჩასწორებული ტექსტი, რომლის დედანსაც სათუთად ვინახავ ჩემს არქივში, ხოლო ასლს მკითხველს ვთავაზობ.

ბატონი ზაურის ხელნაწერ დახასიათებას მოყვება მისივე იუმორით გაჯერებული „ბრძანება №1 – „ნიანგის“ რედაქციისადმი“, ჩემი „დანიშვნის“ თაობაზე ჟურნალ „ნიანგის“ განყოფილების გამგედ, ბატონ გიგა მახვილაძის „რეზოლუციით“.

ასეთი გახლდათ „ნიანგის“ რედაქცია, რუსთაველის გამზირის №42-ში, რომელსაც მე „სიცილის სამეფო“ ტყუილად როდი შევარქვი. ამ „სამეფოს“ უცვლელი მეფე და ქართული იუმორის ყველაზე კაშკაშა ვარსკვლავი ბატონი ნოდარ დუმბაძე გახლდათ თავისი „ნაზირ-ვეზირებით“, – სხვადასხვა ზომისა და წონის იუმორისტებით, ანუ, აგრეთვე ვარსკვლავებით, ერთმანეთს ტოლს რომ არ უდებდნენ თავიანთებურ კაშკაშში.

პრაქტიკაზე – მარტიდან ივლისამდე იმდენი ვიცი და სერიოზულადაც იმდენი ვიფიქრე კომიკურსა და სიცილზე (სადიპლომო ნაშრომიც ამ თემაზე დავიცავი პროფესორ ნოდარ ტაბიძის ხელმძღვანელობით), რომ დახასიათება-

რეკომენდაციაც მივიღე პროფესორ დავით გამეზარდაშვილისაგან – ასპირანტურაში შესასვლელად. ამას მოყვა თსუ-ს სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარის, პროფესორ მათე მირიანაშვილის ხელმოწერილი რეკომენდაცია, რამაც მარგუნა (რასაკვირველია, ოთხ კონკურსსანტთან ერთად მისაღები გამოცდების ჩაბარებისა და ამ კონკურსში გამარჯვების შემდეგ) ასპირანტობა, აკადემიკოს გიორგი ჯიბლაძის ხელმძღვანელობით.

P.S. იუმორისტული მოთხრობების ამ პატარა წიგნის პირველ ნაწილს უცვლელად ვაქვეყნებ; მეორე ნაწილში კი გთავაზობთ პაროდის სამ თანამედროვე ნაირსახეობას სალექსო ფორმით; ხოლო წრე იკვრება ყველაფრის დამაგვირგვინებელი ხელშეკრულებით – ჩემსა და „ნიანგის“ რედაქტორ ნოდარ დუმბაძეს შორის, რამაც გზა დამილოცა თქვენთან მოსასვლელად.

თქვენს წინაშეა წიგნი წიგნში, ანუ „სიცილის სამეფოში რუსთაველის გამზირზე“ მოთავსებული ჩემი იუმორისტული მოთხრობების კრებული – „რაფსოდია ტრომბონისათვის“ უცვლელად.

გაინტერესებთ, რაზე ეცინებოდათ გასული საუკუნის 70-იან წლებში? ნაიკითხეთ! იქნებ თქვენც გაგეცინოთ!

ფილოსოფიის დოქტორი,
ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
კულტუროლოგიის მიმართულების პროფესორი
ლალი გვასალია
2012 წლის ივლისი

დ ა ბ ა ს ი ა თ ე ბ ა

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის განყოფილების IV კურსის სტუდენტმა დიდი ეგნატეს ასულმა გვასალიძემ 1967 წლის 3 მაისიდან ი ივლისამდე პრაქტიკა გაიარა ჟურნალ "წიანების" რედაქციაში.

დიდი გვასალიძემ თავი გამოიჩინა, როგორც ნიჭიერმა ჟურნალისტმა და იუმორისტმა მწერალმა. პრაქტიკის პერიოდში მან დაბეჭდა საინტერესო მასალები — "როგორც წავა, ისე მოვა" | იუმორისტული მოთხრობა, №12|, "პარატუბი წიანებს" |№12|, "წიანების დიდი ენციკლოპედია" |№13|, "უენობა-მინა ჯილის დაღუპვა" | იუმორისტული მოთხრობა, №14|, "წიანების პრეს-კონფერენცია" |№14| და სხვ. მისი რამდენიმე ნაწარმოები მოწონებულია "წიანების" მომღვეთა ნომერებში გამოსაქვეყნებლად.

დიდი გვასალიძემ სტილისტურად დაამუშავა და ჟურნალში დასაბეჭდად მოამზადა პუბლიცისტური და კრიტიკულ-მამხილებელი მასალები, საფუძვლიანად გაეცნო სარედაქციო და სასცენარო საქმიანობას, გამოამუშავა ქართული ენის კარგი ცოდნა, დაქიმი მხატვრული გემოვნება, დიდი პროფესიონალიზმი.

დიდი გვასალიძე ყოველთვის პირნათლად, კეთილსინდისიერად, მაღალპროფესიულ დონეზე ახრულებდა რედაქციის დავალბებებს, რითაც "წიანების" კოლექტივის დიდი სიყვარული და პატივისცემა დაიმსახურა.

დახასიათება ეძლევა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის კათედრამე წარსაღვენად.

ჟურნალ "წიანების" მთავარი რედაქტორი: |წ. ლუმბუაძე|
ჟურნალ "წიანების" პასუხისმგებელი
მდივანი: |წ. გომეზაძე|

III
 "In der ersten Wunde" (Luz)
 "In der ersten Wunde" (Luz)
 "In der ersten Wunde" (Luz)
 "In der ersten Wunde" (Luz)

In der ersten Wunde
 In der ersten Wunde
 In der ersten Wunde

In der ersten Wunde

In der ersten Wunde
 In der ersten Wunde
 In der ersten Wunde
 In der ersten Wunde

Քիմիայի №1

"Ճանաչում" կրթագիտական

Քանոնական մարտի 23-ին 1992

Չարսկան Կրկին-նորոգում

Հարկադրված շրջան 1/3

Կերպարան.

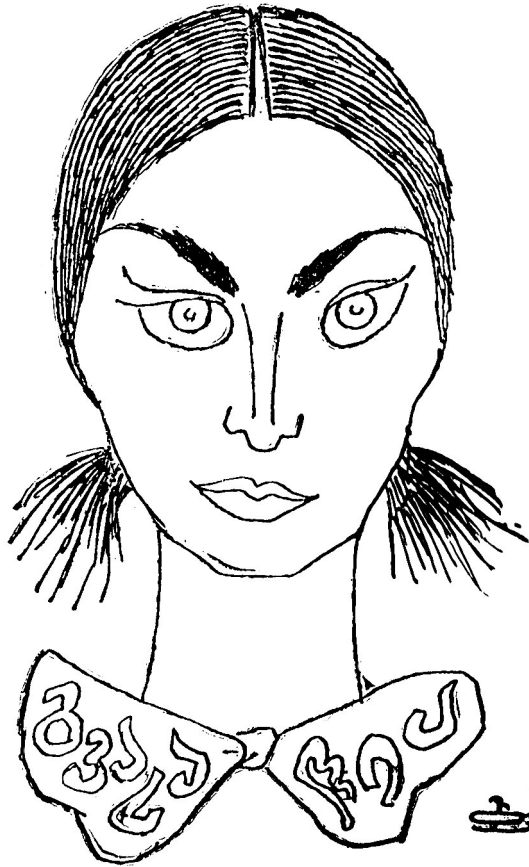
"Ճանաչում" 1/3 շրջան
Զեյնեբ Բաբայան

ՄԱՅՅԱՆ ՅԵԿ
ՄԱՅՅԻՆ ԶԵՅՆԵԲ ԲԱԲԱՅԱՆ
ՅԵԿԱՆ ԶԵՅՆԵԲ ԲԱԲԱՅԱՆ
ՅԵԿԱՆ ԶԵՅՆԵԲ ԲԱԲԱՅԱՆ

საქართველოს

ამ ნიშნის ნამკითხველს

მინდა ჩემი თავი გაგაცნოთ, – იმ ფურცელზე დახატული გოგო მე ვარ.

ყველამ კარგად იცით, რომ ქუთაისზე უკეთესი ქალაქი ჯერ დედამიწის ზურგზე არ აუშენებიათ, მაგრამ ამ ჭეშმარიტებას ერთხელ კიდევ მხოლოდ იმისთვის შეგახსენებთ, რომ მე წილად მხვდა ბედნიერება, სწორედ ქუთაისში დავბადებულყავი ნოემბრის ერთ ქარ-წვიმიან დღეს. საზეიმო განწყობილებას, რამდენადმე ჩრდილავდა მამაჩემისა და ჩემი ძმის უკმაყოფილება, რომლებსაც უნდოდათ მე ბიჭი ვყოფილიყავი, მაგრამ წყენამ მალე გაუარათ და ორივეს ძალიან შევუყვარდი.

გათვითცნობიერებულმა მკითხველმა, რასაკვირველია, ისიც კარგად იცის, რომ უფრო მხიარული ხალხი, ვიდრე ქუთაისშია, არსად ცხოვრობს. მათ ჩემი აღზრდა იკისრეს დაბადების პირველივე დღიდან. აღზრდა ხდებოდა ყველგან: სახლში, ქუჩაში, სტადიონზე, ბაზარში, კინოში, თეატრში და რამდენადმე სკოლაშიც. 16 წლის ასაკამდე ჯერ კიდევ სადავო იყო (განსაკუთრებით ჩემი პედაგოგებისათვის), თუ რა უნდა გამოსულიყო ჩემგან, მაგრამ ერთმა შემთხვევამ საბოლოოდ გადაწყვიტა ჩემი მომავალი.

მეათე კლასში ვიყავი და მამასთან ერთად ქუჩაში მივდიოდი. უეცრად რესტორნიდან ჩემი ქართული ლიტერატურის მასწავლებელი გამოვიდა და მამაჩემს მიახალა: ამ ბავშვის სახლში დაწერილი საშინაო დავალება ჯერ არ მინახავს, არც კითხვა უყვარს მაინცდამაინც და რა უნდა გამოვიდეს ამისგანო. თუ ასეა, ბატონო ვარდენ, უეჭველად მწერალი გამოვაო – ნახევრად ხუმრობით უპასუხა

მამაჩემმა და ჩემთვის მომავლის საკითხიც გადაწყდა.

მამაჩემი თავისი ხუმრობის სამწუხარო შედეგს მხოლოდ მაშინ მიხვდა, როდესაც სკოლის დამთავრების შემდეგ, უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტზე შესვლა გადაწყვიტე, მაგრამ უკვე გვიანლა იყო.

ყველას ვეცოდებოდი. ჩემი ძმა რაიმე უხეიროს რომ ნაიკითხავდა ჟურნალში ან გაზეთში, აღშფოთებას იმით გამოხატავდა, რომ იტყოდა, ამისთანას ჩემი დაც კი დანერსო და ისეთი თვალით გადმომხედავდა, სხვა ჩემ ადგილას ეკონომიკის ან ბიოლოგიის ფაკულტეტზე გადავიდოდა.

მაგრამ მე მტკიცედ გადაწყვიტე ბოლომდე მიყოლა და ერთ წვიმიან დღეს „ნიანგის“ რედაქტორს, ბატონ ნოდარ ღუმბაძეს მივუტანე პირველი იუმორისტული მოთხრობა. დაბეჭდვის სურვილი იმდენად დიდი მქონდა, სახე სრულიად შემცვლოდა. ალბათ ამიტომ შევეცოდე რედაქტორს და მითხრა: ახლა წადი, დამშვიდდი და ამ ერთ მოთხრობას როგორმე დაგიბეჭდავთ...

იმოდენა იყო პირველი მოთხრობის დაბეჭდვითა და ჰონორარის მიღებით გამოწვეული სიხარული, რომ სულ მალე მეორე, მესამე... მეექვსე მოთხრობაც მივიტანე რედაქციაში. პირველ ხანებში სითამამეს თავხედობად მითვლიდნენ, თავხედობას სითამამედ, მაგრამ მოთხრობები იბეჭდებოდა... ახლა უკვე აღარ უკვირთ რედაქციაში ჩემი სიარული და გულგრილად მეუბნებიან: ამ ნომერში ვერ ვასწრებთ, შემდეგი ნომერი გადატვირთულია, მაგრამ იმის შემდეგ ნომერში უეჭველად დავბეჭდავთ შენს მოთხრობას ისე, რომ შენი მოსვლა საჭირო აღარ იქნებაო... ერთი სიტყვით, ისე მექცევინ, როგორც ნამდვილ მწერალს. ბოლოსდაბოლოს ჩემი მიზანიც ხომ ეს იყო?!

ეს ჩემი პირველი წიგნია. მასში დაბეჭდილი მოთხრობების გმირები ცოცხალი ადამიანებია, მე მათ ყველას ვიცნობ: ზოგს ხელის ჩამორთმევით, ზოგს უბრალოდ სალმით, ზოგსაც მხოლოდ შორიდან. ისინი ყველანი კარგები არიან. მერე რა, რომ ზოგჯერ სასაცილო მდგომარეობაში ვარდებიან? მე ისინი მაინც ყველა მიყვარს და თუ მათ სასაცილო მდგომარეობას აღვწერ, ისევ მათი სიყვარულით. აკი ლუდვიგ ტიკი ამბობდა: „საყვარელ საგანს მაშინ ფლობ ნამდვილად, როდესაც მასში სასაცილოს აღმოაჩენო“.

შეიძლება, სათქმელი ისე კარგად ვერ ვთქვი, როგორც მინდოდა. წიგნის რედაქტორმაც ხომ გამაფრთხილა: არაფერს გისწორებ, პირდაპირ ხახაში მიგცემ მკითხველს და რაც უნდათ, ის გიყონო. მე კი ჩემ მაღალი გემოვნების მკითხველს ვთხოვ, ნუ იქნება ჩემ მიმართ ძალიან მკაცრი. პოეტის თქმისა არ იყოს, „ნუ შემაჩერებთ ნახევარ გზაში, მაღალ მწვერვალზე მაცალეთ ასვლა“. ეს ხომ ჩემი პირველი წიგნია და მე ხომ მხოლოდ 21 წლისა ვარ!..

ლალი გვასალია

P.S. დიახ, მაშინ, როცა გულუბრყვილოდ მჯეროდა, წიგნს დაწერისთანავე გამოსცემდნენ, მართლაც 21 წლის გახლდით. მაგრამ ეს ასე არ მოხდა. ჯერ ახალგაზრდაა, მოიცდისო, – ფიქრობდნენ რედაქციაში. მეც, რა გზა მქონდა – ვიცდიდი. მაგრამ ამ ცდაში იმდენი ვწერე და ვიკითხე, რომ უნივერსიტეტის ასპირანტურაშიც შევედი... ახლა, მოგეცათ ლხენა, მე სანერი და საკითხავი მაქვს. თუ გავითვალისწინებთ, რომ ფილოსოფიის ისტორია ჩასაბარებელია, დისერტაცია დასაწერი, ხოლო შემ-

დეგ დასაცავი, ალბათ მიხვდებით, მთლად სახუმაროდ არ უნდა მქონდეს საქმე, მაგრამ რას იზამ, კაცნი ვართ და...

– ბოლოსდაბოლოს გამომიცემთ თუ არა წიგნს? – კატეგორიულად მოვთხოვე ამას წინათ „ნიანგის“ რედაქტორს.

იგი კრებულის რედაქტორს მიუბრუნდა და იკითხა, – საერთოდ თუ არის წარმოდგენილი ამ ავტორის წიგნით.

– წარმოდგენით, ბატონო, მაშინ წარმოადგინა, როცა წერა ჯერ კიდევ არ ჰქონდა დაწყებული.

– რამდენ ხანს იღო მაგის წიგნი უჯრაში?

– სამი წელიწადი!

– აბა ყველა პირობა დაკმაყოფილებული ყოფილა...

და აი, ძვირფასო მკითხველო, ჩემი პირველი წიგნი თქვენს ხელთაა.

შიშის საზღაური

შაქარზე დასეულ ჭიანჭველებივით ირეოდა ხალხი... ის იყო, სანდრომ და მისმა მეუღლემ ფეხი შემოდგეს ოთახში, რომ ერთმა შავოსანმა ქალმა მოზომილად დაარტყა თავი კუბოს კიდეს და ისეთი ხმით შეჰკივლა – „ხედავ, ეზეკი, ვინ მოდისო?“ – რომ სანდროს ტანში გასცრა, რატომღაც უსიამო გრძნობა დაეუფლა. გაახსენდა, ათი წელი რომ ჰყავდა მომდურებული ცოლის მთელი საგვარეულო სწორედ ეზეკის ბიჭის უმაღლესში მონყობის თაობაზე...

სანამ სანდროს ფიქრები უფრო საშიშ მიმართულებას მიიღებდნენ, ისევ გაისმა შავოსნის ხმა:

– ასე უნდა ხვდებოდე შენ სანდროს, ჩემო ეზეკი?! მართალია, ესეც ორაზროვან თქმად მოეჩვენა სანდროს, მაგრამ ყურადღება არ მიაქცია, თავს იმშვიდებდა...

როგორც იქნა, მოთავდა მისამძიმრების საოცრად გაჭიანურებული ცერემონიალი და სანდრომ სუფთა ჰაერზე გამოიტანა თავისი ასთმიანი გული.

– უცნაური ქალია, – ფიქრობდა ცოლზე, – კაცი ერთ დროს მოსაკლავად დამსდევდა, ძლივს მოვიშორე და ახლა... რა საჭირო იყო ჩემი წამოსვლა...

ამ ფიქრებში იყო სანდრო, რომ უეცრად მსუბუქი მუჯღუგუნი იგრძნო მკლავში. „ვაიმე, მკლავენ!“ – რატომღაც ეს ფიქრი აეკვიატა. უკან რომ მოიხედა და დაინახა კაცი, რომელიც ნახევარი მეტრით ზევიდან დაჰყურებდა, სანდროს მკლავს დასაჭყლეტი ყურძენივით უჭერდა ხელს და საცრისხელა თვალებით საითკენღაც ანიშნებდა, საკამათო აღარაფერი იყო: სანდრო ვიღაცას ანგარიშის გასასწორებლად სადღაც მიჰყავდა.

შიში იმდენად ყოვლისმომცველი იყო, რომ სანდროს გადაავინცდა უკანასკნელი ღონე ეხმარა და ვინმესთვის საშველად მოეხმო.

მისი გამოლენჩებით გულზეგახეთქილმა სულთამხუთავმა – წადი, კაცო, რომ გეუბნებო, – ინტიმური ხმით წასჩურჩულა სანდროს და უბიძგა. სანდრომ პირი დაალო. არა! ყვირილს ვერ გაბედავდა, მაგრამ ის მაინც უნდოდა ეკითხა, რა გნებავთ, გეთაყვა, საით მიგყავართო, რომ... „ხმა! კრინტი არ გევიგონო ახლა აქანა და ჩუმად წამომყევით, ბატონო!“ – ამ სიტყვებით სანდრო ეზოდან გაიყვანეს, ქუჩა გადაატარეს, სადღაც ძირს ჩაიყვანეს რამდენიმე საფეხურით და პატარა კარს მიაყენეს.

აქ კი გაჯიუტდა სანდრო. ეტყობა, შიგნით მიპირებენ მოკვლასო, გაიფიქრა... და გადანყვიტა, ცოცხალი თავით არ შესულიყო ამ კარებში. თუ მომკლავენ, ხალხმა მაინც გაიგოსო, იფიქრა და პირი „მიშველეს“ დასაყვირებლად გაალო, მაგრამ ამ დროს იმ გამყოლმა წიხლის კვრით კარი შეხსნა და ძახილით – „ა, ბიჭო, ჯუტუია, მიიღე, ოცდამეჩვიდმეტეა ეგო!“ – შიშისაგან ფერდაკარგული, ენაჩავარდნილი და აკანკალებული სანდრო მარჯვენა ხელის საკმაოდ უხეში მოძრაობით ოთახში შეისროლა და მაგრად დაუგმანა ზურგსუკან გასაქცევი გზა.

სარდაფი, სადაც სანდრო, მისი აზრით, უნდა მოეკლათ, სულაც არ გავდა სასაკლავო.

სანდროს წითელ-წითელმა სახეებმა შემოსცინეს და ვიღაცამ დაიძახა:

- მობრძანდით, ჩემო ბატონო, დაბრძანდით!
- შეხედეთ, კაცო, შეხედეთ! სტუმარ კაცს შიმშილისგან ფერი აქვს დაკარგული და ამათ კი ააჭრელეს გაზეთები – ქელეხი მოვსპოთო. ოხ, მე მაგათი!..

ამ სიტყვებთან ერთად სავსე ჭიქა ჩასჩარეს გაყინულ ხელში სანდროს და მანაც ანგარიშმიუცემლად გადაუშვა ხახაში ღვინო, რომლის დაღევაც უკვე 6 წელია, აღკვეთილი ჰქონდა ექიმებისგან... მერე ყველაფერი დატრიალდა: თართითა და ხიზილალით დამშვენებული შესანიშნავი სუფრა, გაბადრული სახეები, სავსე სასმისები... მის დახშულ სმენამდე კანტიკუნტად აღწევდა მექელესთა სიტყვები:

– ყველა კი არაა, ჩემო ბუდეუ ბატონო, აქანა შემოსაშობი!

– არც უშობთ მერე ყველას!

– აბა! ეგერ სამსონია კვირიკაძის ქელეხზე ვინცხა ინტრიგანმა, ი ოჯახდასაქცევმა, გადაცმული მილიციელები არ დააყარა ხალხს თავზე და არ ჩოუშხამა პურ-მარილი?

– მაგი რაა? საქელეხე ლობიოში ნაფთი ჩოუსხამთ ერთ გასვენებაში...

– უჰ!..

...ეზოში უკვე „შენ ხარ ვენახიო“ – გუგუნებდნენ შენიღბული რეპროდუქტორები.

მეზობლის სარდაფში კი შენიღბული ქელეხი ქუხდა.

ჭკვიანური შეგონება

– შეირთე, ბიჭო, ცოლი, შეირთე! რო გაგსიებია თავ-მუცელი რაქიტიანივით და ეს ოცდარვა წლის კაცი კაი ოცდათვრამეტისას დამგვანებხარ, რას აპირებ თუ იცი?! სანამ გინდა ასე ცალად იარო? შენ რომ იცოდე, რა ტკბილია ცოლ-შვილი, მაშინ კი არ იზამდი ამას. გეყოფა ამდენი სწავლა, აწი შენს თავს მიხედე! – ეს სიტყვები ახალი წლის მოლოცვამდე მომაცარა ცხვირ-პირში შეზარხოშებულიმა ბეგლარმა და ცალი თვალით ახორხოცებულ სუფრას გადახედა.

– ამ ახალ წელს მაინც მომასვენე, თუ კაცი ხარ და შემოდი შიგნით! – მკლავზე წავეპოტინე ბეგლარს, მაგრამ თქვენც არ მომიკვდეთ! გასაყიდ თხასავით რომ გაჩაჩხა ფეხები, ვერაფრით დავიყოლიე.

ბოლოს, კარის ზღურბლთან, პირობა დამადებინა, რომ მომავალ ახალ წელს მეორე ნახევრით და ტყუპების აკვნებით დავხვდებოდი და მხოლოდ ამის შემდეგ გადმოალაჯა ზღურბლს.

– იცნობდეთ, ბიჭებო! ჩემი ბიძაშვილი ბეგლარ ბენდუქიძე გახლავთ!

ბიჭები დაფაცურდნენ, „ჩაიჩოჩ-ჩამოიჩოჩეს“ და ბეგლარი ჩემ გვერდით მოათავსეს.

– არა, თქვენ მაინც მითხარით, ცოდვის გადიდება არაა ახლა ამისთანა ოქროსავით ბიჭს ერთი კაი გოგო არ უმშვენებდეს გვერდს? არა, რას უცდის ბატონო, რას?! – მიუბრუნდა ბეგლარი ჩემ ამხანაგს.

– დისერტაცია აქვს, ბატონო ბეგლარ, ამ წელიწადში დასაცავი და ხომ იცით!..

– რას მიქვია დისერტაცია? რომელი დისერტაციის დაცვა შეედრება იმას, ყოველ 15 რიცხვში ცოლი რომ თაფლად დაგადნება თავზე...

ბეგლარს კიდევ უნდოდა რალაცის თქმა, მაგრამ უხერხულობისაგან დაბნეულს, როგორც იქნა, მომაგონდა, რომ შემოსწრებულის სადღეგრძელოს დაღვევა იყო საჭირო და ვტაცე ჭიქას ხელი...

სამადლობელი ბეგლარმა ისევ იმის მტკიცებით დაინყო, რომ ყველაფრის მიუხედავად, ცოლის შერთვა მაინც აუცილებელია, რომ ეს ამბავი ბუნებას ასე გაუჩენია და უშვილძიროდ გადაგებას ისევ ის ჯობია გადაიტანო ცოლისგან ყოველგვარი დაცინვა, „პოლისჯოხის“ ზურგზე გადამტვრევა, შეეჩვიო აზრს, რომ უშნო და უგერგილო ხარ და ასე შემდეგ...

ამჯერად მრავალჯამიერის წამოწყებით შევეცადე ამ არასასიამოვნო (უფრო სწორად სიტუაციისთვის შეუფერებელი) საუბრის შეწყვეტას, მაგრამ, მიუხედავად იმისა, რომ „გრძელი მრავალჯამიერი“ წამოვიწყე, ოდესმე მაინც ხომ უნდა დამემთავრებინა და... რომ დავამთავრე, ბეგლარმა სადღეგრძელოს ნებართვა ითხოვა. რასაკვირველია, იმწამსვე დაეყაბულდი... ვიფიქრე, იქნებ დაავინყდეს ამ თემაზე ლაპარაკი-მეთქი.

– ეს, ჩემო მეგობრებო, თქვენს მომავალს გოუმარჯოს, ვისაც ცოლ-შვილი გვყავს, კარგად გვიმყოფოს ღმერთმა. თქვენ, ჩემო ბიძიებო, ცოლის ყოლა ცუდი საქმე კი ნუ გგონიათ, ცოლს ენაცვალოს ჩემი თავი, ახლა იმას ტრამვაის ფული რომ არ მოეცა, ვერც ახალ წელს მოგილოცავდით და ვერც ვერაფერი. რა წამომიყვანდა ამ სიშორეზე ფეხით?!

– ხომ მოუცია ტრამვაის ფული ქალს და რას ერჩი, შე კაცო? – ჩაურთო ვილაცამ.

– აი, სწორედ მანდა ვარ მეც, გენაცვალოს ბეგლარი! აბა ტყვილა ვანაცვალეზბდი თავს ცოლს? ზოგს ისეთი ცოლი ყავს, ხელფასს თვლით იბარებს ქმრისგან და მერე

ტრამვაის ფულზეც უარს ეუბნება, ასე კი არაა, ძმაო, საქმე, აბა რა გეგონათ თქვენ?

ამ დროს დედაჩემი შემოვიდა ოთახში და ახლა მაინც მეშველა-მეთქი გავიფიქრე.

ბეგლარი მკლავებგაშლილი გაემართა დედაჩემისაკენ და გადაეხვია, ახალი წელი მოულოცა...

რავარი მამიდა მყავს ბიჭებო? – მიუბრუნდა სუფრის ნევრებს ბეგლარი.

– როგორ ხარ, შვილო, ერთი წელია არ გაგვკარები-ხარ, სახლში როგორა ხართ?

– კარგად მამიდაჩემო, კარგად, მარა...

ვტაცე ისევ ჭიქას ხელი, სადღეგრძელო სადღეგრძელოზე ვაცლევინე ხალხს და როცა დავრწმუნდი, არაფრის გაგების თავი არ ქონდათ, ბეგლარს მივუბრუნდი და ჩუმად გადავულაპარაკე:

– ე, იბჟუტურე ახლა რამდენიც გინდა! რა მოგივიდა ბიჭო, ავად ხომ არა ხარ შენ დღეს, რა ლაპარაკი აგიტყდა თუ იცი, რას ერჩი იმ ქალს?

– აქეთ არ მერჩოდენ, თუ არა იქით რავა შევანუხებდი ვინმეს, შე დალოცვილო?! – შემომიღრინა ბეგლარმა.

– კი მარა, რას გერჩიან, ბიჭო, ამისთანას?

– ამაზე მეტი რალა გინდა, ამ ახალწელს სახლიდან გამომავდო ცოლმა „შაქარნაჭამი ფუტკრის გაკეთებული თაფლის“ ყიდვისთვის და გზის ფული ფანჯრიდან გადმომიყარა. არა, ისე ხომ მაინც კარგი ცოლი მყავს? ზოგი გზის ფულსაც არ გაიმეტებდა...

ღვინით გაჟღენთილი ბეგლარი ძლივს მივათრიე ლოგინამდე.

– ბიჭო, ცოლს... ცოლს... რატომ არ... ირ... – ამოი-ლულულულა ბეგლარმა და ხვრინვა ამოუშვა.

მეგობარო, მათხოვე ქალი!

შუალამე მოახლოებული იქნებოდა, მოედანზე რომ ჩამოვედი.

საშინლად კმაყოფილმა იმით, რომ თამადას ასე მოხერხებულად დავუსხლტი ხელიდან და ქალიშვილების გაცილებაც ოსტატურად ავიცდინე, – საათს ავხედე ქალაქის საბჭოს ქრელი შენობის თავზე. ისრები შეყვარებულებივით ჩახვეოდნენ ერთმანეთს და წვეტები ზომაზე მეტად მოღუშული ცისკენ აეშვირათ.

ამ დროს ტროლეიბუსით ან ავტობუსით ვაკეში წასვლაზე ოცნებაც კი არ შეიძლებოდა. ტაქსების სადგომს ირიბად გავხედე. რიგი რომ დილამდე არ მომიწევდა, დარწმუნებული ვიყავი, მაგრამ საკუთარი თავის დასამშვიდებლად მაინც ჩავდექი ტაქსის მომლოდინეთა შორის.

ჩემ წინ მდგომ ზორბა ქალს, ეტყობა, თავიდანვე არ მოუვედი თვალში და მწყერზე დაგეშილი პოინტერივით სულ კოჭებში მიყურებდა. ფეხების ყოველ მოძრაობაზე თვალებით მანადგურებდა და საკმარისი იყო ოდნავ მასზე წინ წავსულიყავი, რომ მართლა შუაზე გამგლეჯდა. ურიგოდ გაძრომის იმედი საბოლოოდ დამეკარგა. ავდექი და პროსპექტს დავუყევი, იქნებ რომელიმე დაღმართიდან ჩამომავალ ტაქსს წავაწყდე-მეთქი.

მწვანელიფლიფიანი ტაქსები ერთიმეორის მიყოლებით ჩამორბოდნენ თავდაღმართზე, მაგრამ იმავე წამში ქრებოდნენ და მე მხოლოდ კუდზე მბრწყინავ წითელ თვალებს მიპაჭუნებდნენ...

ვყვიროდი და ვსისინებდი, ვბლაოდი და ვუსტვენდი, ხელებს თმებსა და კისერში ვივლებდი, მაგრამ თითქოს ყველა ტაქსს მუხრუჭები მოშლოდა და ასე შეუჩერებლად

მიჰქროდა ქვეყნიერების დასასრულისაკენ...

უცებ ერთმა ტაქსმა სვლა შეანელა... თვალები ორივე ხელით მოვისრისე და რომ დავრწმუნდი, მართლა ჩერდებოდა, სიხარულისაგან ფეხები ამერია. ვეცი კარებს...

– ზანიატი ვარ, ვერა ხედავ? – მითხრა მძღოლმა.

თვალი გავაყოლე მისი უკანგაშვერილი თითის მიმართულებას და ხელიხელჩაკიდებული, აქოშინებული ქალ-ვაჟიც მოაწყდა კარებს...

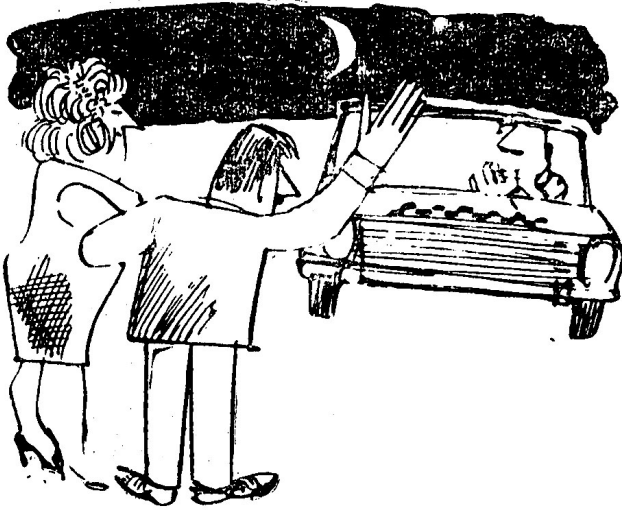
თვალებში რომ სინათლე დამიბრუნდა, ქუჩა პირნ-მინდად იყო დაცარიელებული.

ამოვედი ტროტუარზე და ანგარიშმიუცემლად წავლასლასდი წინ. ღვინისა და სიბრაზისაგან დაბინდულ ჩემ გონებას უეცრად ჩხუბისმაგვარი ხმა მოსწვდა. სადარბაზოს შესასვლელიდან ქალი და კაცი გამოვიდა. საკმაოდ შორს იყვნენ და ყველა სიტყვა ვერ გავარჩიე, მაგრამ ის კი შევნიშნე, რომ ქალი ხელებს შლიდა და კაცს ცხვირწინ უტრიალებდა.

– ნუ ღელავთ, ვერონიკა ჯიბილოვნა! – მომესმა კაცის სასონარკვეთილი ხმა, – ყველაფერი მოგვარდება!

ტაქსმა გაისრიალა და იმათ რომ მიუახლოვდა, სვლა შეანელა, მაგრამ ქალმა ისე, რომ ქაქანი არ შეუნწყვეტია, ანიშნა, არ გვჭირდებაო და ტაქსიც გაუჩინარდა. მე კი სემაფორივით აღმართული ხელი დუნედ ჩამომივარდა ძირს.

ღრუბლებით დაჯარულ ცას და მე ერთად აგვევსო მოთმინების ფიალა. ცამ ფიალა გადმოაპირქვავა და შიგ დაგუბებული წყალი ცერისსიმსხო წვეთებად დაუშინა ქალაქს; მე კი ანგარიშმიუცემლად მოვწყდი ადგილს, წყვილისკენ გავექანე და მღელვარებისაგან დაღრეჯილმა, გათვალისწინებულზე მაღალი ტონით შევღრიალე კაცს:

– მეგობარო, მათხოვე ქალი!

– სულ მიირთვი, შენი ჭირიმე, სიდედრია ჩემი! – მიჩურჩულა თვალეგაბრწყინებულმა კაცმა და კედელზე მისვენებულ, შიშისაგან თითქმის გონებანართმეულ ქალს გადახედა.

– დიდი მადლობა! იქნებ, ახლა მაინც გამიჩერონ ტაქსი! – ვთქვი მე.

ტაქსის ხსენებაზე ქალს ფერი მოუვიდა, ნელში გასწორდა, მომხიბლავად გამილიმა და სიძეს მიუბრუნდა:

– თამაზ! მე ეს ახალგაზრდა გამაცილებს, შენ შინ წადი და ლიკას მიეხმარე ბავშვის დაძინებაში!

ტანში გამცრა ერთადერთი მანეთიანის პატრონს. ვინმეს გაცილება რომ მდომოდა, ქალიშვილების მეტი რა იყო იმ სუფრაზე...

ამასობაში სიძემ თავს უშველა, სიდედრისგან ფარულად ერთი საჭაერო კოცნაც გამომიგზავნა და უკან-

მოუხედავად გაჰქუსლა; ტაქსიც ყოველგვარი „სსიუ“-ს გარეშე ჩვენს წინ დაერჭო.

– დაბრძანდით! – ამოვიღულულე მე და ქალს გადავხედე. ალისფერთმიანი ვერონიკა ჯიბილოვნას უღმერთოდ შეღებილმა წამწამტუჩმა და ულტრამოდურმა ჩაცმულობამ საშუალება არ მომცა, დაახლოებით მაინც გამომეცნო მისი ასაკი. მაგრამ ამას არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონდა. ახლა ერთადერთი იმედი-ლა შემრჩა, – იქნებ, ამ ქალსაც ვაკისკენ ჰქონდა გზა?

ენაგადაყლაპული ჩავესვენე უკანა სავარძელში.

– საით, ჩვენი ძმა? – მომიბრუნდა დევივით თვალებ-ბრიალა მძლოლი.

„ჯანდაბაში!“ – გავიფიქრე და სანამ რამეს ვეტყოდი... „მესამე მასივში!“ – კეკლუცი მეცო-სოპრანოთი გადაულაპარაკა გვერდით მჯდომმა ვერონიკა ჯიბილოვნამ მძლოლს და მეც საბოლოოდ დაგვარგე ნორმალური აზროვნების უნარი.

როგორც ნავა, ისა მოვა...

...ბოლოს ნიკო ცოლს გაეყარა.

იმ დღეს კარგი პურ-მარილი იკისრა და თვითონაც მიიღო „კურთხეული სითხის“ გარკვეული დოზა, მაგრამ იმას ვერ იტყოდით, დარდებს ახრჩობს ღვინოშიო... პირიქით, სუფრას ზედმეტად საზეიმო ელფერი გადაკრავდა და „მეორედ დაბადებას“ რომ დღესასწაულობდა, ამის დამალვას არც თვითონ ცდილა...

მერე ის იყო, ფსიქიატრიული საავადმყოფოს სანიტრებივით ენერგიულმა, სამმა რვა-რვა ფუთიანმა კაცმა მოასვენა სახლში და წინასწარ განცალკევებულად დადგმულ საწოლზე შემოდეს სახეზე ღიმგადაფენილი ნიკო...

კუნთებში მთელი ღამე ყრუ ტკივილებს გრძნობდა და სულ ფიქრობდა გამოსაფხიზლებელში მოვხვდით, მაგრამ დილით, როცა საბოლოოდ მოეგო გონს, მათემატიკური სიზუსტით აღადგინა ყველაფერი, რაც წინადღით მოხდა და ერთხელ კიდევ დადგა „მე თუ ვლოთობ, შენ რას გიშლი, ძმობილო“-ს ჩალიღინების გუნებაზე.

აქედან დაიწყო ნიკოს უშფოთველი და უზრუნველი ცხოვრება. თანდათან დაიბრუნა ცოლის შერთვის მიზეზით დროებით დაკარგული თავისუფლება და სიმყუდროვე, მაგრამ ეს ყველაფერი მცირე მსხვერპლის გაღების ფასად დაუჯდა: სახლში საშინელი ანტისანიტარია გამეფდა. აწ გაყრილ მეუღლეს მხოლოდ ოთახის კუთხეში დახვავებული ჭუჭყიანი თევშების გროვა და „სკუმპრიის“ კონსერვის ცარიელი ყუთები თუ ახსენებდა.

კარგა ხანს უცქირა ნიკომ ამ ქაოსს, რომელიც ღმერთის მიერ ქვეყნიერების გაჩენის პირველ დღეებს მო-

აგონებდა და იმდენად უცნაურ და დაუჯერებელ დასკვნამდე მივიდა, რომ თმები აებურძგლა. როგორ? ეს წვითა და დაგვით მოპოვებული თავისუფლება ისევ დაკარგოს?! მაშინ რა საჭირო იყო ამდენი წვალეზა? არა, ნიკო მოითმენს... მოითმენს, რადაც უნდა დაუჯდეს... ცოლის ხელახლა შერთვის სულელურ აზრს კი არასოდეს გაივლებს თავში.

...ყურმილი თვით მამიდა მინადორამ აიღო... ძმიშვილის გასაჭირი რომ მოისმინა, ერთი შეიცხადა და ნიკოსკენ გამოეშურა. სამი დღე არჯულებდა მამიდა მინადორა ნიკოს ოთახს და მესამე დღეს, ამდენი ხეხვა-წმენდით თავგაბეზრებულმა, ძმიშვილს მოკლე ხანში მთლად გადაგვარება უწინასწარმეტყველა და ურჩია, ისევ შეერთო ცოლი. თანაც გადაუკრა: ჩემ მეზობელ სევერიანს ისეთი ნათლული ჰყოლია, იმის სილამაზის ამბავი ზღაპრად დადის სამეზობლოშიო.

– შენ თუ ნახე, მამიდა, ეს მზეთუნახავი? – მორიდებით ჩაეკითხა ნიკო.

– არა, შვილო, არ მინახავს. მაგრამ, თუ შენ დამეთანხმები, ამ შაბათსვე წავიდეთ სანახავად, ეგ საქმე მე მომანდე, სევერიანს სიტყვას გადავუკრავ... მაგათმა მზემ! ერთბაშად სასიძო არ დამინუნონ...

ნიკოს მაინცდამაინც ჭკუაში არ დაჯდომია მამიდამისის ნათქვამი, მაგრამ იგრძნო, ამ საქმეს პურ-მარილის სუნი უდიოდა და უკან არ დაუხევია.

შაბათიც მალე გათენდა. წინასწარ გაფრთხილებული ბიჭები, დილიდანვე ნიკოსას გადმობარგდნენ... გაისმა თუ არა ყურმილში მამიდა მინადორას ხმა – „გელოდებითო!“ – ტაქსს ეძგერნენ და 10 წუთში ნეიტრალური სახლის კარებთან გაჩნდნენ.

სუფრა იმდენად თვალისმომჭრელად და მრავალფერ-
ონად იყო განწყობილი, რომ ნიკომ და მისმა მეგობრებმა
ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად დაასკვნეს, ქალი საკ-
მარისად შეუხედავი იქნებაო, მაგრამ ეს, რასაკვირველია,
მთავარი არ იყო. მთავარი იყო ის, რომ დღეს მამა-პაპ-
ური ვახშამი მოელოდათ სასიძოდ წოდებულ ნიკოსა და
მის კბილებდალესილ მომყოლებს.

ერთმა, ყველაზე უფრო მშვიერ-მწყურვალმა, შემწვარ
ჩვილ ბატკანს ბარკალი აახლიჩა და ერთი ჭიქა „მუკუზა-
ნიც“ ისეთი სისწრაფით ჩაიპირქვავა ხახაში, ნიკომ ძლივს
მოასწრო გაეფრთხილებინა: ჭიქა არ აზარალო, თუ ძმა
ხარ, ოჯახსო.

ამ დროს კარიც გაიღო და საპატარძლო გამოგოგ-
და... და აქ მოხდა ის, რაც ნიკოს მეტს არავის, არასოდეს
შემთხვევია... ნიკოს ჯერ ყბა მოექცა, მერე რეტი დაესხა
და დაკლული ქათამივით აფართხალებული, სკამიდან გა-
დავარდა. არ ახსოვს, რამდენ ხანს იყო ასე, ეს რა გუ-
გუნებდა მის თავზე, იქნებ თვითმფრინავში იჯდა და
ღრუბლებში მიცურავდა?!

ბოლოს ყველაფერი დაწყნარდა და მოისმა საოცრად
ნაცნობი ხმა. ეს ვახტანგი იყო, მისი ერთ-ერთი მეგო-
ბართაგანი, რომელიც ამ დელიკატური პურმარილის და-
კარგვის შიშით, საცოდავი ხმით ჩასძახოდა ყურში ინ-
ფარქტიმილებულ მეგობარს:

– რა უჭირს, ბიჭო, შე უღმერთო, შეირთე ისევ... შენი
ცოლი არაა?!

დაკარგული საბედო

ჩვენი რედაქცია დიდი არ არის, მაგრამ ნათქვამია: ინდაურსა და ჭინჭრაქას ერთნაირი სახსარი აქვთო. ამიტომ ჩვენც გვყავს რედაქტორი, გვყავს მისი მოადგილე, განყოფილების გამგეები, პასუხისმგებელი მდივანი, მისი მოადგილე, ერთი ფოტორეპორტიორი, ორი მემანქანე და ერთი კურიერი.

ჩვენთანაც, ისე, როგორც ყველა რედაქციაში, ლიტ-მუშაკებს განყოფილების გამგეობაზე აქვთ პრეტენზია, განყოფილების გამგეებს – რედაქტორის მოადგილეობაზე, ხოლო მოადგილეს, რასაკვირველია, რედაქტორობაზე უჭირავს თვალი... თუმცა არის შემთხვევები, როდესაც ზოგიერთი განყოფილების გამგე, რედაქტორის აუგად მოხსენიების შემდეგ, ასეთ პრეტენზიასაც აცხადებს: „აი, მე რომ რედაქტორი ვიყო!“... და ასე შემდეგ.

ყოველდღიური სჯა-ბაასი იმის შესახებ, თუ როგორ წარმართავდა რედაქციის მუშაობას და როგორ ააყვავებდა გაზეთს – რედაქტორი რომ თვითონ იყოს, მე ყოველგვარ ხალისს მიკარგავს, მექონდეს პრეტენზია იმაზე მაღალ პოსტზე, ვიდრე რედაქტორის პირადი მდივნობაა...

ჩვენ გვაქვს პატარა ოთახები და ერთი გრძელი დერეფანი, რომელიც არაფრით იმსახურებს განსაკუთრებულ ყურადღებას გარდა იმისა, რომ აქ დაფა კიდია. ეს ის დაფაა, რომლისკენ გახედვაც ყველას ტანში ზარავს, რადგან მასზე ყოველ დღით მანქანაზე გადაბეჭდილი, გულისგამხეთქი ცნობებია მიკრული. აქ შეხვდებით, მაგალითად, ცნობას იმის შესახებ, რომ დღეს, სამუშაო საათების დამთავრების შემდეგ შედგება საერთო კრება, ან რომელიმე ცოდნის გამავრცელებელი საზოგადოე-

ბის ლექცია, რომ რედაქციის ყველა მუშაკის დასწრება სავალდებულოა და ასე შემდეგ... ამავე დაფაზე ცხადდება რედაქტორის საყვედურებიც სამუშაოზე 10 წუთით დაგვიანებისათვის...

განცხადებების გაკვრა დაფაზე, ეს ერთობ პროზაული საქმე, როგორც წესი და რიგი, მე მაქვს დავალებული. შეჩვეული ვარ იმ ამბავს, რომ ყოველთვის არასასიამოვნო შინაარსის განცხადებებს მანვდის დაფაზე გასაკრავად რედაქციის ადგილკომის თავმჯდომარე, ინფორმაციის განყოფილების გამგე. ამიტომ იმ დილით, ცოტა არ იყოს, გამიკვირდა, როცა მანქანაზე გადაბეჭდილი ბრძანების ნაცვლად, ყურებამდე გაღიმებული ადგილკომის თავმჯდომარისაგან დიდი თეთრი ქალაღი მივიღე, რომელიც მხატვარ-რეჟისორის მიერ საგანგებოდ გამოყვანილი წითელი ასოებით იუწყებოდა, რომ ადგილკომი ექსკურსიას აწყობს ჩარგალშიო.

ამ განცხადებამ ყველა თავისებურად გაახარა. სხვისი რა მოგახსენოთ და მე, ოცდარვაოდე წლის გათხოვების მსურველ და ჯერ-ჯერობით გაუთხოვარ ქალიშვილს იმიტომ მიხაროდა ეს ექსკურსია, რომ ერთ-ერთ ახალგაზრდა ლიტმუშაკთან (რომელიც, გამოგიტყდებით და, მომწონდა) უფრო დაახლოების საშუალება მომეცემოდა...

ჩემი აზრით, მასაც მოვწონდი (ამაზე ლაპარაკობდნენ კიდეც ჩუმ-ჩუმად რედაქციაში), ხოლო თუ ის ჯერ-ჯერობით დუმდის არჩევდა, ამას მე ლიტმუშაკის სიმორცხვეს მივანერდი.

განცხადებას რომ ვაკრავდი, იმაზე ვოცნებობდი, როგორ განსაკუთრებულ მზრუნველობას გამოიჩინდა ის ჩემს მიმართ, როგორ მომეშველებოდა ხოლმე ავტობუსში ასვლა-ჩამოსვლისას, თუ როგორ დავტკებოდი ერთად საქართველოს

ისტორიული ძეგლებით, რომლებსაც გზად გავივლიდით ჩარგალამდე და ბოლოს, როცა თბილისში დავბრუნდებოდით, როგორ მიმაცილებდა სახლამდე და... გზაზე, ვინ იცის, ეგებ გაეხდა იმ სანატრელი სიტყვის თქმაც...

ყველაფერი ჩინებულად დაიწყო. მთელი რედაქცია მოდიოდა ექსკურსიაზე, გარდა რედაქტორისა. მასთან არაერთგზის შეიგზავნა დელეგაცია სხვადასხვა შემადგენლობებით, რომლებიც გულმხურვალედ ევედრებოდნენ „ძვირფას“ ხელმძღვანელს, როგორც ყველგან და ყოველთვის, აქაც ეკისრა მათი პატრონობა, მაგრამ არაფერმა გასჭრა. რედაქტორი ჯიუტად დუმდა, რაც მისთვის (სხვებისგან განსხვავებით) უთანხმოების ნიშანი იყო და რაც ფრთებს ასხამდა ყველას... კაბინეტიდან გამოსულნი ცალ-ცალკე გაიძახოდნენ:

– არ წამოვა და არცაა საჭირო... მაგისთანა „მალოლიტრაჟა“ ან რა გასარეგია ამნაირ ამბავში?!

მე ეს უკანასკნელი ფრაზა, მართალი გითხრათ, არ მესმოდა, მაგრამ ნაექსკურსიეც ჩემთვის უკვე ყველაფერი ნათელი გახდა...

ათ-ათი მანეთი წინასწარ ჩაბარდა საორგანიზაციო კომიტეტს, რომლის ხელმძღვანელიც სტილისტი და მთარგმნელი სილიბისტრო კვირტია იყო. საგზლის თადარიგი კორექტორებმა – გოგოლამ და ცუცამ იკისრეს.

კვირა დილით, რედაქციის კარებთან, ცხრის თხუთმეტ წუთზე, როცა ოცი წუთით ადრე მოსულ ყველა წამსვლელს თმენის ღონე უკვე ელეოდა, როგორც იქნა მოთახთახდა მინებჩაცვენილი ავტობუსი, რომელშიც დიდი ნვალებით და ვაი-ვაგლახით ვეებერთელა, რედაქციამდე ტაქსით მოთრეული კასრი ჩაიდგა ჯერ, ხოლო შემდეგ ჩვენ მოვთავსდით.

მე ახალგაზრდა ლიტმუშაკი მშველოდა ავტობუსში ასვლისას და ყველაზე სასიამოვნო ის იყო, რომ ის იძულებული გახდა ჩემ გვერდით დამჯდარიყო, რადგან ადგილკომის თავმჯდომარის გვერდით, სადაც ლიტმუშაკი ცდილობდა მოხვედრას, სტილისტი დაჯდა.

წასვლამდე, ადგილკომის თავმჯდომარემ ერთი წუთით ითხოვა ყურადღება და კატეგორიულად აგვიკრძალა ავტობუსის დანაგვიანება მზესუმზირის ჩენჩოთი და კანფეტის ქალაღებით.

ყოველივე ამის შემდეგ დავიძარით...

ერთ ათ წუთს კი იყო ჩვენს ავტობუსში ისეთი განწყობილება, ექსკურსიას რომ შეჰფერის, მაგრამ შემდეგ შეთანხმებულებივით ყველამ ჩამოყარა ყურები. განსაკუთრებით ჩემი ლიტმუშაკი აწრიალდა, ხან კასრს გახედავდა, ხან უკან მჯდომ ადგილკომის თავმჯდომარესა და სტილისტს, რომლებიც თავის მხრივ აგრეთვე მოუსვენრად ცმუკავდნენ და მალ-მალე გაურბოდათ მზერა კასრისკენ... ყველას რალაცის თქმა უნდოდა და ვერავინ ბედავდა. ბოლოს რედაქტორის მოადგილემ ვერ მოითმინა და გამომწვევად იკითხა:

ათის ნახევარზე რომ სამსახურში მოვდივარ, მაშინაც პირს ვითუთქავ სიჩქარისაგან და როგორ გგონიათ, 8-ის ნახევარზე წამოვარდნილი კაცი კარგად მოვასწრებდი დანაყრებას, თუ იცით?

საკითხის ამგვარად დასმას ჩემი ლიტმუშაკის კონტრშეკითხვა მოყვა:

– მერე რა არის ამისთვის საჭირო?

ამ კონტრშეკითხვას კი ადგილკომის თავმჯდომარის დამაჯერებელი პასუხი:

– რა და მანქანის გაჩერება და წასაუზმება.

...პირველი წასაუზმება ლოყების ოდნავი შეფაკვლის ფასად დაუჯდა ამ გამთენიისას წამოვარდნილ და ფაცა-ფუცით ავტობუსში ჩაცვენილ ხალხს. ყველაზე უცნაური კი ის იყო, რომ მაინცდამაინც არც ქალები მორიდებიან რამდენიმე ჭიქით მადის გახსნას.

ეს მცხეთაში მოხდა...

ჟინვალში რომ ავედით, სადილის დროაო – ვილაცამ და პროკლამაციასავით აიტაცეს ეს ორი სიტყვა.

მანქანა გააჩერეს და ტყეში, არაგვის პირას გაიშალა სუფრა...

მეექვსე ჭიქაზე, სოფლის მეურნეობის განყოფილების გამგე, რომელსაც არაერთი კრიტიკული კორესპონდენცია, ფელეტონი და იქამდე პამფლეტიც კი ჰქონდა დაწერილი ბუნების მშვენიერების გარენარ ხელმყოფელებზე, ნორჩ ხეებს ხორცის საჭრელი ნაჯახით დაერია და ჩეხვა დაუნყო, – ნედლ შამფურზე შემწვარი მწვადები უნდა ვიგემოო. ქალების მუდარა – შეენყვიტათ სმა და გზა განგვეგრძო, არავინ შეისმინა...

ნახევარ საათში ცეკვა-თამაშიც გაჩაღდა. ადგილკომის თავმჯდომარეს სლოკინი აუტყდა, მაგრამ მიუხედავად ამისა, მაინც არ აპირებდა ქართული ძეგლების სადღეგრძელოდ წარმოთქმული გრძელი ტირადის დამთავრებას.

ჩემი ლიტმუშაკი ვილაცის მიერ სხვათაშორის წამოღებულ გიტარას ებღღვნა და დედის მკერდიდან მოგლეჯილ ბოჩოლასავით აბღავლდა:

„ბანტიანი გიტარა მაქვს,
ტარი აჭრელებულიო,
ორი შეყვარებული მყავს,
ქე ვარ გაშტერებულიო“...

იმედის ნაპერწკალი, რომელიც მე-12 ჭიქამდე ჯერ კიდევ შემრჩენოდა, გრძნობამორეული სტილისტის გულჩვილმა ლულლულმა ჩამიქრო. იგი რედაქტორის მოადგილეს მიეჭრა, მკერდზე დაემხო და ვერაფრით ააგლიჯეს კურიერმა და მხატვარ-რეტუსიორმა...

ახლა ჩვენი, ქალების, ერთადერთი საზრუნავი იყო, ეს ხალხი როგორმე მანქანამდე მიგვეტანა და შიგ ჩავვეწყო. ჩვენდა ბედად, მძლოლი თავს იკავებდა სმისაგან... რის ვაი-ვაგლახით, რიგ-რიგობით მოვათავსეთ მანქა-

ნაში მძინარე ლიტმუშაკი, პერანგგაგლეჯილი სოფლის მეურნეობის განყოფილების გამგე, ახლადენაადგმული ბავშვივით მოჟღერებულ ადგილკომის თავმჯდომარე, თვალბამოტრიალებული სტილისტი და დავიძარით... დავიძარით, რასაკვირველია, თბილისისაკენ.

ჩემმა ლიტმუშაკმა სლოკინს მოუხშირა, უეცრად საშინლად წამოწივდა, სახე სიმწრის ოფლმა დაუცვარა, აწრიალდა, გაიღვიძა, ეცა ფანჯარას, ვითომ გასაღებად, მაგრამ ვერ შეძლო, მოსხლეტით დაეშვა, თავი ჩაღუნა და...

ადგილკომის თავმჯდომარე უკვე აღარავის მოუწოდებდა სისუფთავის დაცვისაკენ, უკან გამოტილიყო, თავი სტილისტის კალთაში ჩაერგო და დროდადრო წამოიხროტინებდა ენარევით: „მ... მ... მე... ე... ე... რ რ რ ო მ რედაქტორი ვიყო“... მაგრამ ვერცერთხელ ვერ დაამთავრა, თუ რას იზამდა, რედაქტორი რომ თვითონ ყოფილიყო...

როგორც იქნა, ჩამოვალწიეთ თბილისამდე. ქალებს და მძლოლს საშინელი დღე დაგვადგა. გათენებამდე ვარიგებდით სახლებში გრძნობადაკარგულ პრესის მუშაკებს, რასაც მათი მეუღლეების აღშფოთებული შეკვივლება და დაუფარავი ემოციები ახლდა თან.

ლიტმუშაკის შინ მიტანა, რასაკვირველია, მე მხვდა წილად...

აღარ მაფიქრებდა, რომ ვერ ვნახე ჩარგალი, ვაჟას სახლი, რადგან უფრო დიდი სადარდებელი მქონდა: დავკარგე საბედო და... შესაძლებელია გათხოვების იმედიც.

ბენიამინო ჯილის დაღუპვა

ის არც ნეაპოლში დაბადებულა და არც სორენტოში. უბრალოდ, ერქვა ბენია და იყო ჯიმშელეიშვილი. დადიოდა პატარა პროვინციული ქალაქის ქუჩებში, ყელზე შავი ბაფთით და „მი-ი-ი-ი, ლა-ა-ა-ა-ა“-ს გაიძახოდა. ტენორი ვარო, ზუსტად ჯილის ტემბრის ხმა მაქვსო. ამხანაგებმა შეიბრალებს და ბენიამინო ჯილი შეარქვეს.

სიმღერას კი სრულიად შემთხვევით ეზიარა: ერთხელ, მათთან მამამისის მეგობარი – სამსონ კობეშავიძე მოვიდა. ეს კაცი პროვინციული ქალაქის მუსიკალურ ტექნიკუმში სიმღერის გაკვეთილებს ატარებდა და ამბობდნენ, ერთხელ ვანო სარაჯიშვილთანაც კი უმღერიაო. ზმნას, რასაკვირველია, თურმეობითში ხმარობდნენ, რადგანაც ამ ამბის პირველწყარო თვით სამსონი იყო, ხოლო სხვას არავის მოუხმენია მისი და ვანოს დუეტი.

სამსონი თავის ხმას „მრავალჟამიერებზე“ არ ახურდავებდა, მაგრამ იმ ღამეს ისე გაიღენა, სუფრის წევრებს სამ თითს უშვერდა და „უ-ზე მითხარით, ბატონებო, ბანი“-ო – იხვენებოდა. ამდენ მუქ-ლურჯ ბანებში ბენიას „უ-უ-უ“ ყველაზე მჭახედ გაისმა და მაშინ იყო სწორედ... ამ ბოვშეს მოუარეთ, არ დაღუპოთ, ჭემმარიტი ხელოვნების გზას არ ააცდინოთო, მამამისს რომ შეევედრა სამსონი.

ამის შემდეგ ბენიამ კინო-ოპერებზე სიარულს მოუხშირა და კარუზოსა და იან კიპურას ხმების ყოველ გაგონებაზე (როგორც შემდეგში თვითონ იხსენებდა) ყელში უცნაურ ხიცინსა და ხმის უსაშველო მონოლას გრძნობდა.

სამიოდე წლის შემდეგ კი ახდილთავიან შავ საკონცერტო როიალთან მდგომ ბენიასა და სამსონ კობეშავიძ-

ეს შორის დაახლოებით ამგვარი დიალოგი იმართებოდა:

ბენია (თვალდახუჭული, გულხელდაკრეფილი და ჩვეულებრივი ადამიანის ყურისთვის აუტანელი ღრიალით): „ია პომნიუ ჩუდნოე მგნოვენიაა“...

სამსონი: სტოპ! მგნოვენია კი არა, მგნოვენიე, შე უპატრონო! ჯერ ეს ერთი და მეორე, – ნ-სთან მიახკი ზნაკი ქენი!.. იცი, ბიჭო, შენ, ქემანც, ვის რომანსს ამახინჯებ?

– რავა არ ვიცი, სამსონა მასწავლებლო! – დრაგომიშკის...

– გლინკასია მაგი, მე ასე მახსოვს, ჯერ ეს ერთი და მეორე, – დრაგომიშკი კი არა, დარგომიშკი, შე უბედურო!

– კი მარა, ხო ვარ მე მომღერალი, სამსონა მასწავლებლო?!

– ან იქნები, ან სულს ამოგხდი!

– ჰოდა, ჩემი საქმეა ვიმღერო და რომანსი ვისია, მაგას კონფერანსიეც ქე გამოაცხადებს...

31 წლის ასაკიდან ბენია უკვე კონსერვატორიის სტუდენტია...

გაუთავებელ „ლა-ლაჰ, ლა-ლაჰ, ლა-ლაჰ“-ს ვერც ერთმა სახლის პატრონმა ვერ გაუძლო და ბენია სტუდენტობაში გადასახლდა...

სამი დღის შემდეგ მთელ კორპუსში მარტო თვითონ ცხოვრობდა...

დადიოდა ოპერის წინ, ზამთარ-ზაფხულ „პუხოვკის“ კაშნეთი ყელშეხვეული...

– აა, ჯილის გაუმარჯოს!

– მმი-ი... გაგიმარჯოთ, ბიჭებო!

– მანრიკოს საქმე როგორაა? გამოდის ბელკანტოები?

– ლა-ა... ოჰ, კარგად, არაუშავს...
– თითო ას-ასი გრამი ხომ არ დაგვერტყა, ბენია-
მინო?

– რრე-ე... არრავითარ შემთხვევაში! წვეთი არ შემო-
ძლია, ხვალ კონცერტი მაქვს...

– ან იქნებ ჩეხური ლუდი...

– ფაძიეზ!.. აპ-აპ-აპ, ჩაო, ბიჭებო!

– ჩაო, ჩაო, ჯილი!..

...კონსერვატორიაში სწავლის პერიოდში ბენიას არ მიეცა შესაძლებლობა, ფართო აუდიტორიის სამსჯავ-
როზე გამოეტანა თავისი ბრწყინვალე ტენორი; ორად-ორი
საკურსო კონცერტის უღარიბესი აუდიტორიის აზრი, რა-
საკვირველია, საზოგადოებრივ აზრს არ გამოხატავდა და,
ყოველივე ამის გამო, სავსებით ჩამოყალიბებულ ჯილის,
ნაცვლად იმისა, რომ საოპერო თეატრის სცენაზე სოლის-
ტად გამოსულიყო, მშობლიურ პროვინციულ ქალაქში
მოუხდა დაბრუნება სიმღერის მასწავლებლად.

იმედს მაინც არ კარგავდა...

და, აი, დიდი ხნის ნანატრი დღეც დადგა: ქალაქის
ერთ-ერთი სანარმოს 25 წლის იუბილე ტრადიციული
კონცერტით გვირგვინდებოდა. აქ ბენიაც უნდა გამოსუ-
ლიყო. ეს ამბავი მისთვის მხოლოდ 3 დღით ადრე გახდა
ცნობილი და ეს სამი დღეც ღელვასა და რეპერტუარის
შერჩევაში გაატარა...

გადანყდა: ბენია ფართო აუდიტორიის წინაშე წარს-
დგებოდა კანიოს არიოზოთი, ლეონკავალოს „ჯამბაზე-
ბიდან“, ხოლო მანრიკოს არიას „ბის“-ისთვის შემოინახ-
ავდა...

...ჯილი კულისებში დგას თეთრ ფრაკსა და წითელ
ცხვირსახოცში გამოწყობილი. მისმა მორთულობამ პრო-

ვინციული ქალაქის შტატის კონფერანსიე პირის დაღებამდე განაცვიფრა, მაგრამ გადაწყვიტა: კაცს კონსერვატორია აქვს დამთავრებული და ჩემზე უკეთ იცის... ალბათ ასეა საჭიროო...

ჯილი კი დგას კულისებში... აი, სულ მალე იგი სცენაზე იქნება, მაყურებლების მქუხარე ოვაციებს ნაზი ღიმილით უპასუხებს და... აქ დაიბადება ნამდვილი ბენიამინო ჯილი... მერე, ყვავილებში ჩაფლულს, მადლიერი თანამოქალაქენი ხელით ჩამოიყვანენ სცენიდან...

– „მი კასკა ბე-ე-ე-ელლა, კასკა ბე!“.. – სცენაზე მდგომ გიტარისტთა ტრიოს ხმებს ტაშის გრიალი ფარავს და ბენიას ფიქრის ძაფი უწყდება. ამ ტაშს კლასიკური მუსიკის (და ამდენად, თავის პირად) შეურაცხყოფად თვლის.

„...ამოძრავება სიყალბის ჩქარის, –

აი, რა არის აპლოდისმენტი!“ – იტყოდა ბენია, ოდესმე გალაკტიონი რომ წაეკითხა, მაგრამ ტაში აწი ნახეთ თქვენო, მხოლოს ეს გამოსცრა კბილებში.

ერთგვარად დაბნეული და აღელვებული ბენია (სცენაზე მისმა გამოჩენამ მხოლოდ სიცილი გამოიწვია) გაურკვეველი ასაკის კონცერტმაისტერს მიუბრუნდა და ტრადიციული ფრაზა ესროლა:

– პრაშუ, აგრაფინა ბიჭივენა!...

თავგადაგლეჯილი მღერის ჯილი... მისტირის დამსხვრეულ სიყვარულს...

– რრიდი პაიაცო – ო-ო. – გაჰკივის, მაგრამ ტაში, რომელსაც სწორედ ამ ადგილას ვარაუდობდა, იგვიანებს...

კანტი-კუნტი წამოყვირება, შიგადაშიგ სტვენა... „ბის“-ისთვის შემონახული მანრიკოს არია საჭირო აღარაა...

... მეორე დღეს ბენია ერთმა მისმა მეგობართაგანმა სასაუბრე „სვით ჩვენი ქალაქის ლუდში“ საკმაოდ უჩვეულო პოზაში იხილა: მკერდი მოეღელა (სადღა იყო განუშორებელი „პუხოვკის“ კაშნე!), ცხვირწითელა ხალხში ჩამჯდარიყო და ხელში ლუდის კათხა ეჭირა. მაგიდაზე კი „ნარინჯოვანი მწარის“ ნახევრადდაცლილი ბოთლი იდგა.

– სალუტ, ჯილი! ეს რა ამბავია?

– ბენიამინო ჯილი დაილუპა! ჭეშმარიტი ხელოვნება მკვდარია! – ხმის ჩახლეჩამდე იღრიალა ბენიამ და თანამესუფრეთა თავშეუკავებელ ღიმილს რომ წაანწყდა, ჩუმად დაუმატა: ყოველ შემთხვევაში, იგი ამ ქალაქს არ ჭირდება!..

არ არის სიმშვიდე ავთანდილის სახლში

პარასკევ დილით, 9 საათზე მოტოციკლეტიანმა მილიციელმა უწყება მოიტანა...

11 საათისთვის უკვე შეიკრიბა ნათესავთა წამყვანი ბირთვი...

12 საათზე შვილის ავადმყოფობის საბაბით სამსახურიდან გამოძახებულ იქნა ოჯახის უფროსი – ავთანდილ კვერენჩხილაძე.

გრძელი სასადილო მაგიდის თავში იჯდა სიმამრი. სიმამრს ერქვა პანტელეიმონი (იგივე პანტე) და პირისახის ნაკვთების მთელი დაძაბვითა და კოპების შეყრით ცდილობდა ამოეკითხა უწყებიდან იმაზე მეტი, რაც შიგენერა... ამას ვერ ახერხებდა და ვინ იცის, მერამდენედ კითხულობდა:

„მოქალაქე ავთანდილ კვერენჩხილაძეს! გთხოვთ, გამოცხადდეთ მილიციაში კვირას, დილის 9 საათზე (აქვე მითითებული იყო მილიციის მისამართი და ოთახის ნომერი). თან იქონიეთ პასპორტი“...

მილიციაში დაბარებულს მობეზრდა ამდენი დუმილი.

– მდაა! – თქვა მან ბოლოს და ქვისლს გადახედა.

ქვისლმა ვერ გაუძლო მზერას, რომელიც დაახლოებით ასე იკითხებოდა: „ყველაფერი გასაგებია. რაც მჭირს, შენგან მჭირს, მაგრამ მაცალე... 20 წლის შემდეგაც რომ გამოვიდე ციხიდან, შენთვის გამოვალო!“.. და თვალეები მორცხვად დახარა.

ქვისლი ჩვეულებრივი ბიოლოგიის მასწავლებელი იყო და მეტი არაფერი. ამიტომ სიმამრი და, საერთოდ, ცოლის მთელი ჯილაგი ამრეზით უყურებდა. შემთხვევას ეძებდნენ, რომ თავს დასხმოდნენ უმარიფათო, გამხდარ

და სანყალ მასწავლებელს და აჰა, შემთხვევაც... აშკარა იყო, მას დასმენაში ედებოდა ბრალი.

– კი, მაგრამ თუ რაიმე სერიოზულია, მაშინ რას მივანეროთ ასეთი ლმობიერი ტონი: „გთხოვთ გამოცხადდეთ“... – სცადა ხმის ამოღება ქვისღმა, მაგრამ ჩახშობილ იქნა სიმამრის მიერ:

– ამდენი მაინც როგორ არ გესმით! – გამანადგურებლად დამცინავი კილოთი წარმოთქვა პანტემ უბადრუკი სიძის მისამართით, – რომ ეს ფანდია, რათა ცხვარივით მიგიტყუონ მილიციაში და თანამოსაქმენი არ დაგიფრთხონ...

– საქმე, საქმე! – მოუთმენლად წამოიგმინა ავთანდილმა და მხსნელივით გადახედა მრავალნაცად სიმამრს, რომელიც უკვე ტელეფონის წიგნს ჩაჰკირკიტებდა...

რამდენიმე წუთში ვექილმა იონა ახრახაძემ შემოაღო კარი. ოდესღაც პანტელეიმონი ამ კაცის დაცვის ქვეშ იმყოფებოდა საბრალმდებლო სკამზე და მას შემდეგ ვექილის ოჯახთან კავშირი არ გაუწყვეტია. ახრახაძემ ყურადღებით შეათვალიერა იქმყოფთა სახეები, განსაკუთრებით დიდ ხანს შიშისაგან სულწასული ბრალდებულის სახეზე გაყინა მზერა, ბოლოს უწყებასაც გადახედა და თქვა:

– სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის პირველი თავის მეათე მუხლის თანახმად არავისა აქვს უფლება პატიმრობაში აიყვანოს კაცი პროკურორის სანქციის გარეშე.

ავთანდილის სახეზე სიხარულისმაგვარი გაელვება დაიჭირა ვექილმა, არ ესიამოვნა, ერთხელაც დახედა უწყებას და განაცხადა:

– თუმცა აქ განსაკუთრებულ შემთხვევასთან უნდა გვქონდეს საქმე. მოსალოდნელია ყველაზე მძიმე შედე-

გები (ავთანდილი ისევ განადგურდა)... მაგრამ ნუ შეგე-
შინდებათ! როგორც კი პატიმრობაში აგიყვანენ, მაშინვე
მომაკითხოს თქვენმა ცოლმა...

ავთანდილის უმცროსმა ძმამ, რომელმაც ნელს მე-
ექვსედ უშედეგოდ ჩააბარა მისაღები გამოცდები უნივერ-
სიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე, ბოლო მომენტში იმ-
დენად აღმაშფოთებელი აზრი გამოთქვა გადამალვისა და
მილიციაში გამოუცხადებლობის თაობაზე, რომ ხმების
აბსოლუტურმა უმრავლესობამ თავ-თავიანთთვის დაას-
კვნა, – ასეთ დეგენერატს მართლაც ვინ მიიღებს უნი-
ვერსიტეტშიო.

მეორე დღეს, ესე იგი, შაბათს გადაწყდა: ხილის მიმ-
ღები პუნქტის გამგეს – ავთანდილ კვერენჩხილაძეს მი-
ლიციაში ცოლი და ცოლისდა გაყოლოდნენ მსუბუქი და
თბილი ტანსაცმელების ბოხჩით და ერთი კვირის სამყო-
ფი, მაღალკალორიული საჭმელებით სავსე მოზრდილი
კალათით...

კვირა დილით, 9 საათზე მილიციაში გამოცხადებული
ავთანდილი დიდ დარბაზში შეუშვეს და კარი გარედან
გადაუკეტეს. დარბაზში 20-მდე კაცი დანრილებდა. უმე-
ტესობა ახალგაზრდობა იყო. ავთანდილი შეეცადა ვინმეს
გამოლაპარაკებოდა, მაგრამ მოქალაქენი იმდენად იყვნენ
თავ-თავიანთ საფიქრალში ჩაძირულნი, რომ ავთანდილ-
მა ხელი ჩაიქნია და შეეცადა გამოეცნო, სახელდობრ
რომელი დანაშაულისათვის მიიყვანეს ციხეში საკუ-
თარი ფეხით. „იქნებ საგარეჯოს ამბებთან დაკავშირე-
ბით, ა?.. აჰ, ღმერთმა ნუ ქნას, თორემ დავიღუპები...
აბა მაშ იმ ამასწინანდელმა რევიზორმა გამომჭრა ვითომ
ყელი, რომლისთვისაც ჩიტის რძე არ მომიკლია? არა,
რა სისულელეა... თავის დასაკლავ დანას თვითონ ხომ

არ გამოჩხრეკდა?! ნამდვილად იმ გამსლეული ქვისლის საქმეებია... ღმერთო!”

ავთანდილს ტვინში რაღაც მუხრუჭებმა მოუჭირეს, ველარ მოითმინა და ერთ ახალგაზრდასთან მივიდა:

– რატომ ვართ, თუ იცით, დაჭერილები?

– ყველას ჩვენ-ჩვენი დანაშაული გვაქვს! – ცივად მოუჭრა ამ უკანასკნელმა და ფანჯარაში ცქერა განაგრძო. ავთანდილმაც გადაიხედა: ეზოში წვრილმანი ხულიგნები დაფუსფუსებდნენ; მილიციელების ზედამხედველობით ისინი ეზოს გვიდნენ და საფურთხებელ ურნებს აპრიალებდნენ. ერთი მათგანის სახე საოცრად ეცნაურა ავთანდილს. მაგრამ ახლა იმაზე ფიქრის დრო, თუ სად ნახა ეს კაცი – არ იყო.

დარბაზში მილიციელმა კიდევ ერთი დამფრთხალი კაცი შემოაგდო. გულშემოყრილი ავთანდილი მილიციელს მიეჭრა:

– თქვენი ჭირიმეთ. თუ დასაჭერი ვარ, დამიჭირეთ და ჩამსვით, თუ არა და 6 საათზე რაიონში ვარ წასასვლელი მივლინებით და გამიშვით, გთხოვთ!..

როცა მილიციელმა გულგრილად განუცხადა, – თავის დროზე სადაც საჭიროა, იქ გაგიშვებთო, – ყველაფერი გასაგები გახდა...

დედოსული ამოუვიდა 2 საათამდე ავთანდილს, ვერც მისი ამოდულებული და ამოხეთქილი სული დაიტია დარბაზის კედლებმა და ვერც კედლები გახეთქა ავთანდილის სულმა.

ზუსტად 2 საათზე დარბაზში მილიციის მაიორი შემოვიდა და გამოაცხადა, რომ მილიცია ატარებდა აღმზრდევლობით ღონისძიებას, ქუჩაში მოძრაობის წესების დამრღვევთათვის. კვირადღე კი საგანგებოდ იყო შერ-

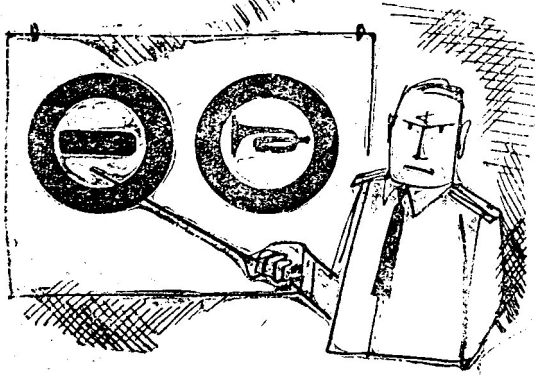
ჩეული, რომ ღონისძიების ეფექტურობა უფრო საგრძნობი ყოფილიყო...

გაოგნებულ ავთანდილს გულს მოეფონა. ახლავდა გაახსენდა ერთი დეტალი, რომლისთვისაც მაშინ ყურადღება არ მიუქცევია: სამსახურში მირბოდა ამ რამოდენიმე დღის წინ. სასტვენის ხმამ შეაჩერა. მიმოიხედა. შუა ქუჩაში იდგა და მილიციელი ზრდილობიანად ეკითხებოდა გვარსა და მისამართს:

– აი, თურმე რა ყოფილა! – ავთანდილმა შვებით ამოისუნთქა, მერე ერთი წუთით გარეთ გასვლა ითხოვა. როცა არც თუ ისე ხალისით ნება დართეს, ფანჯარასთან მიირბინა და ლოდინით გათანგულ კალათებიან ცოლსა და ცოლისდას ხელი დაუქნია – ნადით, ყველაფერი რიგზეაო.

მილიციის მაიორი ლექციის კითხვას შეუდგა... ლექციამ 2 საათს გასტანა. მერე 4 საათის განმავლობაში უჩვენებდნენ კინოკადრებს, სადაც ფიქსირებული იყო უბედური შემთხვევები, რომლებიც ქუჩის უადგილო ადგილას გადაჭრას მოსდევს.

გულზემოშვებული ავთანდილი აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ღონისძიების მაღალ დონეზე ჩატარებაში: სვამდა შეკითხვებს, გამოთქვამდა აზრებს, გამოზდა ქუჩაში მოძრაობის წესების უხეშ დამრღვევთ და მაშინ, როცა უკვე თითქმის ყველაფერი დამთავრდა, ავთანდილმა ერთხელ კიდევ ითხოვა სიტყვის უფლება, ვრცლად მიესალმა მილიციის თანამშრომელთა ამ შესანიშნავ ღონისძიებას, წინადადება წამოაყენა, ასეთი ღონისძიებები ხშირად უნდა ტარდებოდესო და, ასე გასინჯეთ, სააგიტაციო პლაკატისათვის ტექსტიც კი შესთავაზა მილიციას:

„თუ არა ხართ ვირები, თუ არა ხართ მხეცები,
დაიცავით ქუჩაში მოძრაობის წესები“...

ყოველივე ამით ავთანდილმა ჭაღარაშერთული მილიციის მაიორის მადლობა და ხელის ჩამორთმევა, ხოლო დამსწრე საზოგადოების აღშფოთებული მზერა დაიმსახურა, რომელშიც არაფსიქოლოგიც კი ამოიკითხავდა: „ზიზღი მაგასო!“...

ლამის თერთმეტი საათზე ავთანდილი ოჯახში ზეიმით მიიღეს...

ნაქეიფარმა ავთანდილმა იმ ღამეს უმშვიდესი ძილით დაიძინა, რაც წლების მანძილზე არ ღირსებია. არც კომმარული სიზმრები უნახავს, ადრე რომ ახრჩობდნენ, მაჯლაჯუნასავით კისერზე ეკონწიალებოდნენ და სამოთხვერ წამოახტუნებდნენ ხოლმე სანოლიდან.

მეორე დღეს გამოძინებულ-გამოშუშებული ავთანდილი სამსახურში მივიდა და ელდა ეცა: მაგიდასთან რამდენიმე რევიზორი იქეცებოდა ავთანდილის ქალაღებში...

რავსოღია ტროპონისათვის

საშინელმა და უჩვეულო ხმამ ადრიანი დილის სუფთა ჰაერი გახლიჩა და მთელი სახლი ფეხზე დააყენა. შეძრწუნებული მოქალაქეები სასწრაფოდ შეგროვდნენ ეზოში, რკინის უზარმაზარ სანაგვე ყუთთან, რომელიც შვიდი წლის წინათ გაუქმდა და ახლა მერხის მოვალეობას ასრულებდა. ატყდა კამათი იმის შესახებ, თუ ვისი ოთახიდან შეიძლებოდა ასეთი უცნაური ხმა გამოსულიყო.

პენსიონერმა საშა გალოგრემ, რომელიც ასეთ შემთხვევებში აზრის პირველად გამოთქმის პრიორიტეტს მუდამ თვითონ იკუთვნებდა, გამორიცხვის წესით დაიწყო ჭეშმარიტების დადგენა:

– შეიძლება თუ არა დამნაშავე ვეძიოთ აქ წარმოდგენილ ამხანაგებში?

– არ შეიძლება!

– კეთილი. არის თუ არა ჩვენს შორის მოქალაქე არტამ აივაზაშვილი? – ეს შეკითხვა პირველზე უფრო გამომწვევ ტონში იყო დასმული.

– აბანოშია! – თქვა ვილაცამ.

– ჰმ, აბანოში?! თქვენ ცდებით, იგი სახლშია! – განაცხადა საშამ და არტამას ოთახისაკენ ტრიუმფალური ნაბიჯებით გაემართა. კარებთან დაიხარა და ჭუჭრუტანაში ნეკი შეჰყო. მერე საზოგადოებას მიუბრუნდა:

– მობრძანდით და ნახეთ, თუ არ გჯერათ, გასაღები შიგნიდანაა გაყრილი.

რამდენიმე „ურწმუნო თომამ“ საშას ნათქვამი საკუთარი ექსპერიმენტებით დაადასტურა.

ცოტა ხანი მიაყურეს. ოთახიდან ჩამი-ჩუმი არ ისმოდა. საშამ ისევ ითხოვა ყურადღება და ახლა იმის გამორკვე-

ვას შეუდგა, თუ ამჯერად რა ოინს მიმართა უწყინარი მეზობლების შესავინროვებლად და სულის ამოსახდელად მსგავს საქციელში არაერთხელ შენიშნულმა არტაშამ.

– ნამდვილად ვირი ყავს მოყვანილი და იმას აყროყინებს! – თქვა ექიმმა ჭუბაბრიამ.

– მართალს ბრძანებთ, ბატონო არისტოკლე. ამ სამი დღის წინ იყო სწორედ კახეთში, ექსკურსიაზე და იქიდან ჩამოიყვანდა. ამბობენ, იქ ვირი 7 მანეთზე მეტი არ ღირსო! – გაამყარა ექიმის დებულება კრიმინალისტიმა დოქვირმა და მოხურულ პიჯაკში მარტო მარცხენა ხელი გაუყარა, მარჯვენა კი საქმეში აქტიური ჩარევისთვის თავისუფლად დაიტოვა...

პენსიონერმა გალოგრემ კარზე დააკაკუნა. მოქალაქენი გაისუსნენ.

– და!.. – მოისმა შიგნიდან.

საშა ცოტა ხანს შეყოვნდა, სათქმელი მოისაზრა და მერე ერთბაშად შეხსნა კარები.

ოცდაათმა წყვილმა თვალმა არტაშას ხელში უცნაური, ოქროსფრად მობრჭყვიალე ნივთი შენიშნა. იგი სულაც არ გავდა ვირს. არტაშა მას ტუჩებთან მიიტანდა, ხელით საეჭვო ჟესტს აკეთებდა და ნივთი სწორედ ამ დროს გამოსცემდა ვირის ყროყინზე გაცილებით საზარელ ხმას, რაც უფროსების უკან მდგომი მრავალრიცხოვანი წვრილფეხობის გულწრფელ აღტაცებას იწვევდა.

დაბნეულმა საშამ ძლივს მოახერხა:

– ესე იგი... რას შვრებით, მოქალაქე აივაზაშვილო?

– ზანიმაიუს! – იყო მოკლე პასუხი.

– ?!

– ...მაგრამ ეს რა არის, არტაშა?

– ეს ტრამბონი არის!

რა ეთქმოდათ. დაიშალნენ. მაგრამ ამ დღის შემდეგ ეზომ მოსვენება დაკარგა. დილა-უთენია იწყებოდა საშინელი ბგერების შემოტევა, ეს „სიამოვნება“ 10 საათამდე გრძელდებოდა. 10 საათიდან 6 საათამდე ისევ მოდიოდა ყურთასმენა (არტაშა სასწავლებელში მიდიოდა), 6-დან 12-მდე კი კვლავ ტრომბონი ამბობდა თავის სიტყვას.

მეზობლების ერთადერთი საზრუნავი ახლა ის იყო, რომ მათ სმენას ღამის 12 საათის შემდეგ ტრომბონის თუნდაც ერთი ბგერა დაეჭირათ ჩივილის საბაზად, მაგრამ არტაშა ზუსტად 12 საათზე წყვეტდა მეცადინეობას.

მოთმინების ძაფი განწყდა და ერთ მშვენიერ ღამეს მეზობლები აშკარა პროვოკაციაზე წავიდნენ. მათ სპეციალურად დაათვრეს კრიმინალისტი დოქვირი და ღამის 12 საათზე, როცა ტრომბონი „სასიამოვნო გალობას“ მორჩა, არტაშასთან შეგზავნეს.

არტაშა სტუმარს ცივად შეხვდა. დოქვირმა მეზობლების გამოტანებული „რომისებური“ გახსნა და მასპინძელს შესთავაზა. არტაშამ სასტიკი უარი განაცხადა – ხვალ ადრე ვარ ასადგომი, უკვე თხზვაზე გადავედი, ვნერ „რაფსოდის ტრომბონისთვის“ და ვერ დავლევო.

მეზობელმა „კომპოზიტორს“ არ აწყენინა და ბოთლი თვითონ გამოსცალა. მერე ეხვეწა: კრიმინალისტი კაცი ვარ, თითების ანაბეჭდით გაგიგებ, ვინ კიდებს შენს გარდა შენ ტრომბონს ხელსო (არტაშას კარის საკეტი მოშლილი იყო და მეზობლები სურვილისამებრ ათვალეიერებდნენ ხოლმე უცნაურ ნივთს), მაგრამ არტაშამ დაამშვიდა, – სანამ ცოცხალი ვარ, ჩემი ტრომბონი ხელში არავის ჩაუვარდებაო.

ბოლოს დოქვირს გაახსენდა, რა განზრახვითაც იყო მოსული „კომპოზიტორისას“ და უეცრად დაჟინებით მოსთხოვა – დაუკარიო.

„პოსლე დვენადცანი პრავა ნე იმეიუო“, – უპასუხა არტაშამ. დაუკარი, თორემ მე შენ გიჩვენებ პრავასო – დაემუქრა კრიმინალისტი.

...ჩხუბი ხელჩართულში გადავიდა და ამას კი ის მოყვა, რომ კრიმინალისტს მეორე დილით მილიციაში გამოეღვიძა.

ერთი კვირის შემდეგ დოქვირი მართლმსაჯულების წინაშე ფიცით იჭაჭებოდა და მეზობლებს იმონებდა, – ფეხიც არ შემიდგამს ჩემს სიცოცხლეში არტაშას ოთახში და მითუმეტეს მის ტრომბონთან რა მესაქმებოდაო, მაგრამ იქვე იღო ნივთმტკიცება – დაზიანებული ინსტრუმენტი და კრიმინალისტური ექსპერტიზის დასკვნა იმის შესახებ, რომ ტრომბონზე დატოვებული თითების ანაბეჭდი ზუსტად დოქვირის თითებისას ემთხვეოდა.

რა გაენწყობა? დოქვირის გარდა ამ ქვეყნად სხვაც ხომ იყო კრიმინალისტი!

ბაიქეცი საირმეუბი

„...დაახ, ძალიან ბევრი ადამიანია მისგან დავალებული სიცოცხლით, იგი ხომ ქვეყნად ყველაზე კეთილშობილური პროფესიის წარმომადგენელია! ვინ იცის, რამდენი ღამე უთევია ავადმყოფის საწოლთან და კვლავაც ფხიზლად დგას იგი ადამიანის ჯანმრთელობის სადარაჯოზე“, – დავასრულე მე მედიცინის მუშაკის დღისადმი მიძღვნილი ნარკვევის წერა და კმაყოფილმა საწოლს მივაშურე.

ჯერ იმაზე ფიქრიც კი არ მქონდა დანყებული, თუ რა დაძმარებული სახით დაითვლიდა პასუხისმგებელი მდივანი ჩემი საკმაოდ ვრცელი ნარკვევის სტრიქონებს, რომ... მუცლის არეში საშინელი ტკივილი ვიგრძენი. რაღაცამ კითხვისნიშანივით მომგრიხა და ისეთი არაადამიანური ხმით დავიბლაღლე – მოკვდი-მეთქი, რომ ბურანში მყოფი ცოლი ანგარიშიუცემლად ეცა კარადას და ყოველი შემთხვევისათვის ზენარი მოიმარაგა.

– სანამ მართლა არ მოვმკვდარვარ, გამოუძახე, ქალო, სასწრაფოს და ზენარი მერე გადამაფარე, ფეხებს რომ გავჭიმავ!

...ორი საათის შემდეგ, როცა საბოლოოდ დავრწმუნდი ცხონებული ბებიაჩემის სიტყვების სიმართლეში იმის თაობაზე, რომ ადამიანი ძალგია და სანამ სიკვდილის დრო არ მოვა, მანამდე თავში ქვა რო ურტყა, მაინც არ მოკვდება – ზარიც დარეკეს. კარებში უზარმაზარი, თეთრხალათიანი კაცი შემოისვეტა აგრეთვე თეთრხალათიანი და ნამლებისჩემოდნიანი ქალის თანხლებით.

– გამარჯობათ თქვენი, რა გჭირს კაცო შენ? – შინაურულად და რაც შეიძლებოდა მხნედ მკითხა ექიმმა.

– ვკვდება, მიშველეთ რამე!

– ჯერ რავა მოკვდები, შე კაცო, ახალგაზრდა ჩანხ-
არ, რა გჭირს თუ იცი?

– არ ვიცი, ექიმო!

– ისე, მაინც ეჭვი რაზე გაქვს?

– არაფერზე! ეგ, მე მგონი, თქვენ უნდა მითხრათ, რა
მჭირს! – გავმწარდი მე.

– მე რა უნდა გითხრა, ჩემო ძმაო, გულთმისანი კი
არა ვარ, სასწრაფო დახმარების ექიმი ვარ. შენი თავის
ამბავი შენ უნდა იცოდე. არ იტყვი ახლა რა გტკივა?

– მუცელი!

– სად?

– აქ, – ვთქვი ტკივილისაგან დაოსებულმა და ხელით
მარცხენა მხარეზე ვანიშნე.

– აუჰ, მაგი არ გეთქვა ახლა შენ და მოგეკალი! მარ-
თლა მაქეთ გტკივა, კაცო? კარგად დაუკვირდი, ეგებ
მარჯვნივაც გტკივა, ა?

– არა, ბატონო, ნამდვილად აქ... ვაიმე!

– მარჯვნივ რომ ყოფილიყო, ბრმანანწლავი იქნებოდა
და მაქეთ რა ეშმაკებია, რა ვიცი. თუმცა მოიცა, თიანჯარი
ხომ არ გქონია ოდესმე?

– არა, არასდროს!

ექიმი გამოუვალ მდგომარეობაში აღმოჩნდა, მაგრამ
უეცრად ჩემს ცოლს რაღაც გაახსენდა:

– ექიმო! ამასწინათ ჩვენი თანამშრომელი დაეცა
ქუჩაში გულშემოყრილი, იმასაც ასეთი მწვავე შეტევა
ჰქონდა მუცლის არეში...

– მერე?

– მერე კენჭების გავლა აღმოაჩნდა მგონი...

– ოოჰ, აგაშენა ღმერთმა, ნამდვილად კენჭის გავლა
აქვს ამასაც, – ამოისუნთქა ექიმმა, წნევა გამიზომა, კო-
ფეინი გამიკეთა, დამიბარა, – თავისით თუ არ გაგიარა,

კიდო დაგვირეკეთ და საავადმყოფოში წაგიყვანთო და სასწრაფოდ გაიკეტა კარები...

სული კბილით მივიტანე სასწრაფო დახმარების მეორედ მოსვლამდე. ექიმმა – ამჯერად უკვე ქალმა, გასინჯვის შემდეგ გაკვირვებით აჩიერა მხრები და შევატყე, დიდი-დიდი, რის გაკეთებაც მას შეეძლო, ეს იყო ჩემი საავადმყოფოში გადაყვანა. ცოდვას ვერ ვიტყვი, არ დაუმაძღვებია.

ცოცხალ-მკვდარი შემიტანეს მორიგე ქირურგის კაბინეტში. ამ უკანასკნელმა გასინჯვის შემდეგ ჩემი ცოლის ვერსია დაადასტურა და ბრძანა პალატაში ავეყვანეთ. აქამდე თურმე სად ვიყავი, ანი იწყებოდა, თუ იწყებოდა ჩემი ტანჯვა.

ჩემი პირადი ექიმი შიო ყირმელაშვილი შესანიშნავი პიროვნება აღმოჩნდა, მართალია, ანალიზების აღებამდე, რასაც 3 დღე მოუწდა, მკურნალობა არ დაუნიშნავს და წამალიც არაფერი მოუცია, გარდა ტკივილის გამაყუჩებელი ნარკოტიკული საშუალებებისა, მაგრამ სამაგიეროდ, კეთილ სიტყვას არასდროს მამაძლიდა და მებოდიშებოდა კიდევ: რა ვქნა, ჩემო ძმაო, უროლოგი არ გვყავს საავადმყოფოში და რა ჩემი ბრალია, მე ერთი ქირურგი კაცი ვარ, თუ დანაზე მიდგა საქმე, ჩემი თავი შენ გენაცვალოსო.

სამი დღე და ღამე მხრავდა და მტკვირავდა ტკივილი და ბოლოს, როცა ყოველგვარი მოთმინება გამომეღია და ხსნის იოტისოდენა იმედიც არსად ჩანდა, ცოლს ვთხოვე, მეგობარი უროლოგისტვის დაერეკა და ეთხოვა ჩემს სანახავად მოსულიყო.

შალვა მართლაც იმავე საღამოს მოვიდა, ყურადღებით გამსინჯა, დიაგნოზი დამისვა და წამლებს ერთ საათში გამოგიგზავნიო – დამაიმედა. წასვლისას ყოველი

შემთხვევისათვის ჰკითხა მეზობელი ავადმყოფის საწოლ-
თან მოფუსფუსე მკურნალ ექიმს, – თქვენი აზრით, სხვა
რამეზე ხომ არ უნდა ვიქონიოთ ეჭვიო.

– რა ვიცი, თუ ძმა ხარ, ჩვენი პროფესია კი იცი შენ
როგორიცაა. დღეს დასვამ დიაგნოზს და იტყვი – ამ კაცს
ეს ჭირსო, გაიხედავ და ეს კაცი სხვა ავადმყოფობით
კვდება. რას გაიგებ?! ისე, ძმობას გაფიცებ, ჩამანერიე
ერთი მაგ კენჭის საწინააღმდეგო წამლები, რა იცი, კაცს
კიდე რა დროს დაგჭირდება...

ხუთ წუთში შემობრუნდა შიო ყირმელაშვილი და რე-
ცეპტის ქალაღი ამიფრიალა ცხვირწინ.

– ა, ჩემო ძმაო, ა, აქ წერია რა წამლებიც უნდა მიიღო.
ახლა რომ აქ კაცი იყო, მეცნიერმუშაკია, უროლოგიის
საკვლევ ინსტიტუტში მუშაობს, შენთვის გამოვაძახებზე
სპეციალურად. ჰოდა, ეს წამლებიც იმან გამოწერა. ახლა
მოვატანინებ, დაგაღვივებთ და ორ საათში ჩიტვივით
იქნები. მერე ბიულეტენს გამოგიწერ და გაიქეცი პირდა-
პირ საირმეში! ერთი ათი დღე სვი იქაური წყალი და მეტი
არ გინდა, ხვალვე წადი, თუმცა... ახლა ზამთარია და
მანქანა თუ ავა, არ ვიცი, მარა მაინც წადი, თუ არა კიდევ
აქ მოგიწევს მოსვლა!

მე პირდაღებული ვუსმენდი ამ „ჩემთვის მზრუნველ“
და „ჩემზე გადაგებულ“ მკურნალს და ხმის ამოღების
თავი რომ მქონოდა, ვიყვირებდი:

– წავალ პატივცემულო ექიმო, საირმეში, დღესვე
წავალ, ახლავე წავალ, მანქანა რად მინდა, ფეხით რომ
ავიღებინო ის მთა, მაინც წავალ, ოღონდ... ოღონდ თქვენ-
თან არ მომიწიოს ისევ მოსვლა და საირმე რაა, თუ გინდა
ცხრა მთას იქით გადავიკარგები!

ჯადო

იგი უხსოვარი დროიდან არსებობს ქვეყანაზე. ჰოდა, რაკი არსებობს, მოქმედებს კიდევ. ჯადოს შეუძლია კაცს ცხრა წილი ღონე მოუმატოს, მზეთუნახავი კუდიანად აქციოს, მზაკვარი ტაბაკონის მთაზე უფროთოდ გადააფრინოს, ქალს ვაჟი შეაყვაროს, ან შეაძულოს და კიდევ, ჯადოს შეუძლია... ახალთახალი პიჯაკი იატაკის საწმენდ ჩვრად აქციოს.

არა, არ გეგონოთ ზღაპრის მოყოლას ვაპირებდე. პირიქით, ის, რასაც გიამბობთ, იმდენად ნამდვილი ამბავია, რომ კაცს შეიძლება ზღაპარიც ეგონოს.

ყველაფერი კი დაიწყო იქიდან, რომ კუკურას თათალა არ უყვარდა. რატომ არ უყვარდა? ძნელი სათქმელია. არ უყვარდა და მორჩა. სამაგიეროდ, თათალას უყვარდა კუკურა. უყურა, უყურა, მაგრამ როცა დარწმუნდა, ამ უკანასკნელის გრძნობებს თათალასათვის საიმედო პირი არ უჩანდა, გადანყვიტა ჯადოსთვის მიემართა. მაგრამ ჯადოსთვის როგორ მიემართა, თუ ჯერ მკითხავ მართას არ მიმართავდა...

– ჯადო ეგეთი ვიცი, შვილო, რომა უფეხოს ფეხიანად მაჩვენებს კაცსა, გონჯს მზეთუნახავადა, შავს თეთრად, თეთრს კიდევ შავადა, მააშ! თუ არა გჯერა, ჩემს კაცს დავუძახო და ვაამბობინო, თუ როგორ შემირთო, გინდა? ნასყიდ, კაცო, არ გეყურება, გამო ერთი და უამბე თათალასა მე რო ჯადო გიყავ! – გასძახა მართამ მეორე ოთახში თავის ქმარსა და თათალას გამომცდელად მიაშტერდა. თათალას ისედაც ყველაფერი სჯეროდა, მაგრამ მაინც კარებს მიაცივა მზეურა, აბა ერთი ნასყიდა რეებს იტყვისო.

– ჯადო მიყო, მა რა დოზანა მიყო, თორემა ე მაგ კრუხი პალოსა მახარაანთ კერას მივუსვამდი? – მოისმა მეორე ოთახიდან და თათალასაც მეტი აღარ უნდოდა, მართას ორი თითით კისერი გამოუნია და შეევედრა, – ოლონდ ე მაგ ჯადო გამიკეთე კუკურასთვინა და სამაგიერო პატივისცემა ჩემზედ იყოსო.

– პატივისცემა – პატივისცემად, შენ კი მგლი ქონი მიშოვე და ისეთი ჯადო გაგიკეთო, რომა შენ გარბოდე და ეგ ბიჭი კიდე შენს ნაკვალევს დასდევდეს.

– ვაიმე ქა, მგლი ქონი სადლა უნდა ვიშოვო, ჰა? – საგონებელში ჩავარდა თათალა.

– იიი, მგლი ქონი მეტი რა ექნება შავბალახაანთ ფიდოსა, მა სანადიროდ ყოველ დილა – სისხამზე ტყუილუბრალოდ დაეხტება? ამასწინეებზეც იმოტოლა მგელი ჩამოუთრეგია ზურგით, ბავშვები სუ სტვენაყიჟინით უკან ასდევნებიან და სახლამდე ასე მიუცილებიათ, მააშ!..

შავბალახაანთ ფიდომ თათალას გასაჭირი რომ მოისმინა, თავი მოიქექა, იფიქრა, იფიქრა და როგორც იყო ამოთაფლა:

– მგლი ქონი კი მააქ, მაგრამა...

მაშ ცოტა მიწილადე, ძია ფიდო და, რაც გენებოს მთხოვე!

– ბევრი არაფერი მინდა: ერთი ხელადა ღვინო და ერთიც თოხლიი; ხომ იცი, მგელს უყვარს, თორემა, მე რა თავში ვიხლი.

– მაშ მგელს ღვინოც ყვარებია?

– ხი-ხი-ხი, თოხლი – მგელსა, ღვინო კიდენა – მგლი მკვლელსააა.

– ააა! – როგორც იყო მიხვდა თათალა, – მაშ ეხლავე მოგირბენიებ ამეებს, შენ ოლონდ ეგ საქმე გამიკეთე და...

მეორე დღით, უთენია ვაზის ფოთოლში გახვეულ მგლის ქონს თათალა მართას სახლისკენ მიარბენინებდა. თან ყურდაცქვეტილი და თვალეზგაფართოებული აქეთ-იქით იყურებოდა და შიშობდა, გზად არავის გადაფეთებოდა, თორემ მართამ ხომ გააფრთხილა, – თუ ადამიანი იშვილს შენტვის გზაში თვალი დაუკრავს, ჯადო ძალას დაჰკრავსო.

მადლობა ღმერთს, მთელ გზაზე პაპა იმედოს ქეციანი ძაღლის მეტს არავის გადაჰყრია.

– აჰა, ძალუა მართა, მოგიტანე და ანი შენ იცი!

– ჰოოდე. შენ ეს მითხარი, გოგო, ხო არავის უნახავხარ, ჰა?

– არა!

– მაშ კარგი. სალამოზე მომაკითხე და ჯადოსაც გაგატან!

ის დღეც მიიწურა... მართამ რალაც მალამოსავით მასა გაზეთში გაუხვია თათალას, დაარიგა როგორ უნდა მოქცეულიყო, ასიგნაციების საკმაოდ სქელი დასტა სერვანტის უჯრაში შეაგდო და მადლიერი კლიენტი ნამლიანად შინ გაისტუმრა. წინკარში გასულს ერთხელ კიდევ გასძახა, – თითონ არაფერს მიხვდეს, თორემ საქმე ჩაგეფუშებაო და შინ შებრუნდა. ის კვირა ისე გათავდა, იმ სოფელში არც არავინ მომკვდარა, არც არავინ დაქორწინებულა, ბავშვი რაა, ისიც კი არავის მოუნათლავს, რომ ან ჭირის, ან ლხინის სუფრაზე თათალა კუკურას გვერდით მოხვედრილიყო.

ერთადერთი იმედი ასულდგმულებდა უიმედოდ შეყვარებულს: ის აყვია და ენამწარე ბებერი, – სოფელი ზემეტსახელად გველგესლას რომ ეძახდა, უკვე ერთი თვე იყო, რაც სულზე იდო, მაგრამ ეხლა, თითქო თათალას

ჯიბრზე, ისიც აგვიანებდა იმქვეყნად გამგზავრებას.

მაგრამ ბოლოსდაბოლოს გველგესლა ცას ხომ არ გამოეკვრებოდა და ნანატრი დღეც დადგა... კუკურა ჭირის სუფრას ხელმძღვანელობდა, თათალა კიდე კუკურას გვერდზე იჯდა და როცა ღვინომორეულ თამადას ცრემლები მოერეოდა და გული უჩუყდებოდა, თათალა მას მხარზე ხელის გადასმით ამშვიდებდა. კუკურას კარგა ხანია შემჩნეული ჰქონდა, რომ ქალი მისდამი ზედმეტ ყურადღებას იჩენდა და ამიტომ მისგან ეს ჟესტიც არ გაჰკვირვებია. რას მოიფიქრებდა სანყალი კუკურა, თუ ქალის ყოველ ხელის გადასმას მისი ახალთახალი, საგანგებოდ ქალაქში შეკერილი პიჯაკი ეწირებოდა... ჰოდა, როცა მეორე დღეს მუქი ფერის პიჯაკზე ქონის უზარმაზარი თეთრი ლაქა ნახა, რომელსაც ქიმნმენდა ვერაფერს უშველიდა, ყველაფერს მიხვდა, მაგრამ უკვე გვიანი იყო. გაბოროტებული კუკურა პიჯაკის ფრიალითა და ღრიალით თათალას სახლისკენ გავარდა. თან ათასგვარ საგინებელ სიტყვებს იძახდა და თვალებიდან ნაპერწკლებს აფრქვევდა, მაგრამ თათალას ორი თავი ქონდა, ასეთ მდგომარეობაში მყოფ კუკურას დანახვებოდა?! სასწრაფოდ შინ შევარდა. კარები ურდულით ჩარაზა და შიშისაგან კბილს კბილზე აცემინებდა.

– გეყურებათ, ხალხნო? მიხსენით ამ დედაკაცისაგან, ერთი ამას უცქირეთ რა მიყო, იმდენი ფული კასტუმში ჩამიყრია, მამამისის ვენახიდან კი არა მქონია მოკრეფილი... მოვკლავ, სუ ერთია მოვკლავ!..

კარგა ხანს ბობოქრობდა და ილანძლებოდა კუკურა, მაგრამ ხალხი დიდიან-პატარიანად ვენახში იყო გაკრეფილი და არავინ გამოჰასუხებია, გარდა პაპა იმედოს ქეციანი ძაღლისა. ცოტა ხნის მერე ძაღლის განწირული

ნკმუტუნიც გაისმა. კუკურამ ერთხელ კიდევ შეიგინა, პიჯაკს დახედა და ჩაილაპარაკა: დავუშვათ, მოვკალი, მერე ამას რა, ეეჰ! – ჩაიქნია ხელი და თავქვე დაუყვა დაღმართს.

ოთახში ჩაკეტილი თათალა კი ნაღვლიან ფიქრებს მისცემოდა. რატომ არ გასჭრა ნეტა ჯადომ, ჰა? უნდა ნავიდე ერთი მართასთანა და ვკითხო...

– რა ჩემი ბრალია, გენაცვა, მე ხელობა არ დამიკლია, განა პირველი იყო? აბა კითხე ქალებსა, განა ქიბრონანთ ფეფო, სამჭკუანთ თებრონე, მაძღარაანთ მაგდანა, საძაგლიანთ ბაბო მე არ დავათხოვე? ი მეხდასაცემ ფიდოსა ალბათ მგლი ქონი არ მოუცია, მოუტყუებინარ და რა ჩემი ბრალია, – თავს იმართლებდა მართა, – აკი იმწუთშივე ვთქვი, როგორც გავხსენი: რა ვქნა, ღმერთო, ე თხი ქონი სუნი საიდან მამდის-მეთქი. ი ყიამყრალ ფიდოს მოუტყუებინარ, თორე მე ხო შაგპირდი, ისეთ ჯადოს გაგიკეთებ, სუ უკან დაგდევეს ი შენი კუკურა-მეთქი. მე სიტყვის დედაკაცი ვარ, მათში!

შედავება ძნელი იყო და არც თათალა ცდილა ამას.

„ნამდვილად თხისა მომცა ი არდასარჩენმა ფიდომა და ჯადომაც იმითვინ არ იმოქმედა, ახლა რალა ვქნა, ნეტა სად ვიშოვნო ნამდვილი მგლი ქონი, ჰა?“ – ნალვლიანად დუდუნებდა თავისთვის შინ მიმავალი თათალა.

ლვინო, მთავრა და სირიუსის ვარსკვლავი

ვოლდემარს გატეხილი ფანჯრიდან შეაჭყიტა მზემ და გამოაღვიძა. მიმოიხედა. მისი ოთახი არაფრით განსხვავდებოდა რიგითი სტუდენტის ოთახისაგან. მის ავეჯს ორი სანტიმეტრის სისქის მტვერი ედო და კუთხეებში მიყრილ ნაგავში გამოირჩეოდა „საეროს“, „სტოლიჩნისა“ და სამვარსკვლავიანი კონიაკის რამდენიმე ცარიელი ბოთლი. ოთახი საკმაოდ უბადრუკად გამოიყურებოდა, მაგრამ ვოლდემარმა მაინც გაიფიქრა, რომ ცხოვრება თურმე არც ისე ცუდად ყოფილა მონყობილი, როგორც ჰგონია ზოგიერთს და როგორც ეგონა მასაც, მარიეტასთან უკანასკნელ შეხვედრამდე. ეს შეხვედრა განსაკუთრებით იმედისმომცემი იყო, მანამდე კი...

ორი კვირის წინ გაიცნო მარიეტა თანაჯგუფელი გოგონას დაბადების დღეზე, სადაც ვოლდემარი დაუპატიჟებლად მივიდა. დანარჩენები (ესე იგი დაპატიჟებული სტუმრები) გრძელ სადღეგრძელოებს ამბობდნენ და შეიკს ცეკვავდნენ. ვოლდემარი არაფერს ამბობდა, არ ცეკვავდა და ბევრ ღვინოს სვამდა. ბოლოს, როცა ყველაფერი აირია, ვოლდემარმა იკისრა თამალობა... ადღეგრძელა ოჯახის ფუძე, საძირკველი და „უკავალროდ“ დარჩენილი მარიეტა შერჩა ხელში გასაცილებლად...

ღვინომ, მთვარემ და სირიუსის ვარსკვლავმა, რომელიც გამომწვევად იცქირებოდა დანარჩენი ვარსკვლავებით მოჭედილი ციდან, ჩააგონეს ვოლდემარს, რომ მარიეტა უყვარდა და ყველაზე გასაოცარი ის იყო, რომ ამ ამამაღლებელი გრძნობის მიმართ მარიეტაც არ რჩებოდა გულგრილი...

ორი კვირა გრძელდებოდა ჩვეულებრივი პაემანები.

ნუხელ კი მარიეტამ მორცხვად განუცხადა ვოლდემარს, რომ მისმა მშობლებმა ყველაფერი იციან და ვოლდემარიც ხვალ უნდა ნარსდგეს მარიეტას მამასთან ოფიციალურ რანდევეზე...

ჩვეულებრივ, ოფიციალურ პირებთან შეხვედრა ვოლდემარს დიდ სიძნელედ არ მიაჩნდა, მაგრამ მარიეტას მამასთან პირისპირ შეყრა რატომღაც აშინებდა... აშინებდა იმიტომ, რომ გაგონილი ჰქონდა, ვაჟკაცი და ფულის მშოვნელი კაციაო. ვაჟკაცობა, რასაკვირველია, ვოლდემარსაც არ აკლდა, მაგრამ ფული კი... საკუთარი სტიპენდიაც არ გააჩნდა და, ამდენად, მარიეტას მამა რაღაც განსაკუთრებული შარავანდედით მოსილი ერვენებოდა.

ვოლდემარი ამ ვიზიტზე დიდ იმედებს ამყარებდა. თუ მარიეტას მამა კარგი თვალით გადმოხედავდა, შეიძლებოდა სამ დღეში ქორწილიც გადაეხადათ... შემდეგ ამ უბადრუკი ოთახიდან მარიეტას შესანიშნავ ბინაში გადავიდოდა... შემდეგ კი, ვინ იცის, იქნებ „ვოლგა“, ან უარეს შემთხვევაში ახალი „მოსკვიჩი“ მაინც ეყიდათ საყვარელი სიძისათვის...

კარი მარიეტამ გაუღო.

– მამა ცოტა ნასვამია და აბა შენ იცი!

– მით უკეთესი, დარდი ნუ გაქვს! – გაამხნევა ვოლდემარმა ხვლიკისფერ, ფართო შარვალსა და სვიტრში გამოწყობილი, იისფრად თმაშეღებილი სატრფო და ზომ-აზე მეტად ჩასუქებულ სასიამოროს მორცხვად ნარუდგა წინ.

– რა გვარი ხარ, ბიჭო, შენ? – ღვინისა და არყის „სურნელი“ შეაფრქვია სასიამორომ სასიძოს და რატომღაც, კაცს რომ კაცი არ მოეწონება, ისე ახედ-დახედა.

– ბურძგლა, ბატონო! – განსაკუთრებული ზრდილო-ბიანი ლიმილით შეაგება ვოლდემარმა.

ჰმ!.. ბურძგლა... გვარი მაინცდამაინც ვერაფერი შვილი გქონია, მაგრამ ახლა მაგას მნიშვნელობა არა აქვს. გვარი რაც გინდა, ის გქონდეს, მაგრამ ახლანდელი ახალგაზრდები რომ ადამიანებად არ ვარგინხართ, მაგას არ უნდა ბევრი მტკიცება, ღვინის სმა თქვენ არ შეგიძლიათ, ვაჟკაცობა თქვენ არ გაქვთ და ზრდილობა...

– მ... მ.., მე, ბატონო!..

– ხმა! ეგლა მაკლია, შენ დამინყო აქ ესო და ისო... მე რა, ახალგაზრდა არ ვიყავი? მე, შენი ხნისა, მთელი უბნის ბიჭებში პირველი ყოჩი ვიყავი. ერთხელ, ვერელებს დავუხვდით და ცემით დავხეთქეთ, მაგრამ დანა და ნაჯახი კი არ გვიხმარია, მარტო მუშტებით დავუსივეთ თავ-ყბა. შენ ვინ ხარ, შე ლაწირაკო, ბევრს რომ ლაპარაკობ? შენი ხნისა რომ ვიყავი, სახლის სახურავზე დავრბოდი მე... რატომ დავრბოდი სახლის სახურავზე?

აქ კარგა ხანს იფიქრა, თუ რატომ დარბოდა სახლის სახურავზე, მაგრამ ვერ გაიხსენა, ხელი ჩაიქნია და განაგრძო, – ჰო, დავრბოდი, მორჩა და გათავდა! შენ კი...

– მე, ესე იგი მე და მარიეტას... – შეეცადა ვოლდემარი თავისთვის სასურველ კალაპოტში მოექცია საუბარი, მაგრამ სასიამაღროს ღრიალმა განზრახვაზე ხელი ააღებინა:

– ვინ ხარ შენ და ვინ არის მარიეტა?! აქ მე ვარ, იცი თუ არა შენ? ვინ ვარ მე? შენ გგონია, უშრომლად მაქვს ეს ქონება? მე იმისათვის, რომ ფული ვიშოვო, რელსზე მაქვს თავი დადებული... შენ კი რის გამკეთებელი ხარ?

– მე სტუდენტი ვარ!

– მაგას არ გეკითხები, რა ხარ-მეთქი და რის მაქნისი ხარ?

– მე პატიოსანი ახალგაზრდა ვარ, არ ვჩხუბობ არც დანით, არც მუშტებით, სახურავებზე არ დავრბივარ, ტრავმაიდან არ ვხტები, თავი რელსზე არა მაქვს დადებული და, მაშასადამე, ფულსაც ვერ ვშოულობ...

აქ კი საშინელი რამ მოხდა – სასიამოროს ვეება მუშტმა მაგიდაზე მოადინა ბრაგვანი, მაგიდაზე მდგარმა ძვირფასმა ლარნაკმა კი – იატაკზე.

– ეს ინტრიგანი ვინ შემოათრია ჩემს ოჯახში?! – კიბებზე ჩაესმა ვოლდემარს საშინელი ღრიალი.

სადარბაზოს კარებთან მარიეტას გაურკვეველი მისამართით ნათქვამიც წამოეწია: – უსინდისო, მხეცო!..

იგი მიდიოდა ჩქარი ნაბიჯებით და გრძნობდა, სასტუმრო „თბილისის“ ქვემოთ რომ სასაუზმეა – იქ ჩადიოდა. იმასაც გრძნობდა, რომ კიდევ ერთი იმედის მომცემი სიყვარული დაუბრუნებლად გამოეცალა ხელიდან.

– სალუტ, ვოლდემარ! – დახლთან ახლოსმდგომი მაგიდიდან ანთებული სახეები შემოანათეს სიყვარულის დამკარგველს...

დახლში კი ვეფხივით ტრიალებდა მეზუფეტე დადაში და იესო ქრისტემ რომ გააკეთა ერთ დროს, დაახლოებით ისეთ სასწაულს „იმეორებდა“ – ნახევარი ლიტრა არყით ავსებდა ექვს, შვიდ და ზოგჯერ რვა ასგრამიან ჭიქასაც...

ლამის ორ საათზე ძლივს გააღო ვოლდემარმა თავისი ოთახის კარი. დილით დატოვებული არეული ოთახის დანახვისას კიდევ ერთხელ (და ალბათ უკანასკნელად) მოაგონდა მარიეტა, მამამისი, იმედები და... გული დაწყდა.

საგაზეთო ინფორმაციები

მამაცი მონადირე

სოფელ წკეპლიანის მეფრინველეობის ფერმას მელია შეეჩვია. გაავებული მხეცი არაფერს ერიდებოდა და ერთ თვეში ქათმების სულადობა გაანახევრა. სასონარკვეთილმა ფერმის გამგემ დახმარებისთვის მიმართა განთქმულ მონადირეს, სოფელ წკეპლიანში მცხოვრებ გერონტი მამალაძეს. გერონტიმ თან წაიყვანა სამი ბიძაშვილი: სერაპიონ მამალაძე, ლავროსი მამალაძე და ქოთილა ბუნტური, რომლებიც მზის ჩასვლისას მოხერხებულად ჩაუსაფრდნენ ნადირს ფერმის მახლობლად მდგომ თელაზე, – ერთი „ჰოლანდ-ჰოლანდით“, ერთი „ლებოთი“ და ორი „იჟ“-ით. მონადირეები ფხიზლად ზვერავენდნენ მიდამოს. ლოდინი დიდხანს არ დასჭირვებიათ. გამთენიისას მელაც გამოჩნდა. იგი აინუნშიც არ აგდებდა თელაზე მოკალათებულ მონადირეებს და ურცხვად მიემართებოდა ფერმისაკენ. ის იყო მზაკვარი მელა ფერმის ქიშკარში შესხლტომას აპირებდა, რომ, – ცეცხლიო, – დასჭექა გერონტიმ და ოთხმა თოფმა რვაჯერ დაიქუხა. ამასობაში ის ტოტი, რომელზეც გერონტი იჯდა, ჩატყდა და მონადირემ ფეხი იღრძო. გააღმასებული მხეცი კი ჯერ სიკვდილს არ აპირებდა. ხიფათი თითქმის გარდაუვალი იყო, მაგრამ მამაცი გერონტი, რომელსაც ტკივილების გამო თოფის დატენა არ შეეძლო, უნარიანად ხელმძღვანელობდა მონადირეთა ჯგუფს. კიდევ ექვსჯერ იქუხა სამმა თოფმა. ხმაურზე ფერმის მუშები გამოცვივდნენ და ხელკეტებით მოუღეს ბოლო დაჭრილ და გამხეცვებულ ნადირს. როდესაც თოფის წამლის კვამლი გაიფან-

ტა, მკვდარი მელა და ფეხნაღრძობი, მაგრამ ბედნიერი გერონტი ფერმაში შეათრიეს, სადაც მამაც მონადირეს პირველი დახმარება აღმოუჩინეს.

– მონადირეც ასეთი უნდაო – სიამაყით ამბობენ გერონტის შესახებ მაღლიერი თანასოფლელები.

ტრაქტორისტის გმირობა

კამეჩისფერი ღრუბლები და ზღვიდან მონაბერი სუსხიანი ქარი კარგს არაფერს უქადდა გვიანი შემოდგომის უკუნეთ ღამეს. აშკარა იყო, სულ რამდენიმე წუთში გაავდრდებოდა. სოფლის ორღობეში მიმავალ მოწინავე ტრაქტორისტს მამონტი ღაჭავას, რომელიც უკანასკნელი ყანნის დაღევის შიშით სუფრიდან ადრე წამოვიდა, სიმღერის ხმა შემოესმა. მიუხედავად იმისა, რომ მამონტი ნასვამი იყო, მაინც მიხვდა, რომ ეს სიმღერა მთლად მხიარული კაცისას არ გავდა და იქითკენ გაეშურა, საიდანაც ხმა მოდიოდა. ამასობაში წვიმამაც წამოუშინა, მამონტი ღაჭავამ თხრილში ჩავარდნილი კაცი შენიშნა, დასახმარებლად დაიხარა, მაგრამ სველ მიწაზე ფეხი დაუსხლტა და ისიც თხრილში გადაეშვა. მიუხედავად იმისა, რომ მამონტის თვითონაც ძალიან უჭირდა, მაინც მოახერხა ხელი ჩაევლო განწირულისათვის. წვიმა კი გაძლიერდა. თხრილში წყალი სულ უფრო მატულობდა და მატულობდა. მამაცმა ტრაქტორისტმა ომახიანი ყვირილით მოახერხა მშველელის ხმობა. ეს არ გამოპარვიათ მეზობელ სახლში მცხოვრებ ბავშვებს – მე-7 კლასის ფრიადოსან მოსწავლეს – ველოდი არდაშელის და მის უმცროს დას – მეგონას. ბავშვები თვალის დახამხამებაში გაჩნდნენ შემთხვევის ადგილზე; ისინი, მშობლების რეზინის ჩექმებში გამოწყობილნი, ტანზე გაუხდელად გადაეშენენ თხრილში და რის ვაივავლახით ნაპირზე ამოათრიეს სულ ერთიანად გალუმპული ტრაქტორისტი და უცნობი.

როგორც შემდეგ გამოირკვა – უცნობი ამ სოფლის კოლმეურნეობა „მარჯვენა ხელის“ აგრონომი პართენ ძიგუა ყოფილა, რომელიც სუფრიდან ტრაქტორისტზე

ერთი საათით ადრე გამოპარულიყო.

ასე იხსნა ადამიანის სიცოცხლე მონინავე ტრაქტორისტ – მამონტი ლაჭავას მოსაზრებულობამ.

ჩემი წარსული იუმორის დასასრული

Г.2

899.962.1–7

გ.45

რედაქტორი **ო. სადრაძე**

ტექნიკური რედაქტორი **ნ. ობოლაძე**

მხატვრები: **გ. ფირცხალავა, ჯ. ლოლუა**

19 თბილისი 71

Рассодия для Тромбона

Гвасалиа Лали Игнатъевна

(Юмористические рассказы на грузинском языке)

ეს კი – შეპირებული 3 თანამედროვე პაროდია!

ბროტესკული პაროდია

ვუძღვნი მადონა და დიმიტრი ნიკლაურებს

„კბილის ტკივილი, კბილის ტკივილი...
ძაღლის ყმუილი, ტურის კივილი“,
სამყარო მთელი – შენთვის ნაშლილი,
სუფრაც – ხორაგით მრავლით ავსილი,
გული გამდნარი, – ბოლმით გავსილი,
გამწარებული სული – გაცლილი
სხეულს, და არა მასში თავსილი;
გადაქცეული ბადაგი შხამად
და ბადაგონი საძაგელ ძმარად...
სულ ყველაფერი კბილზე კიდია,
ტვინში რომ გირტყამს, ლოყაც გკიდია –
განითლებული, გასივებული, იმ ხურჯინივით –
ვირს რომ კიდია...
მე იმის დედაც ვატირე მართლაც,
გააყოყორებს რომელიც კბილებს,
კბილი რომ თვითონ გიტირებს ახლა
დედას, მამას და გისივებს ღრძილებს...
არ მოინდომე სტომატოლოგი?!
არც პროთეზისტთან გინდა ლიმილი? –
ახია შენზე კბილის ტკივილი –
ძაღლის ყმუილი, ტურის კივილი!...

P.S. ყბაგასიებულებო!

ესტუმრეთ ქალბატონ მადონას და
ბატონ დიმიტრის!

სარკასტული პაროდია

ძალლიანსა და უძალლო ყველა ომარს

ომარას ძალლი სხვა ძალლებს არ გავს,
ომარას ძალლი სახლიდან გაყავს,
რაკილა გაყავს, – კიბეზე ჩაყავს,
ვაკის პარკში და მრგვალ ბაღში დაყავს.
ომარას ძალლი სხვას მიტომ არ გავს –
ძვლის ნაცვლად ჭიქით ცხელ ყავას ყლაპავს,
თუ სხვა ნუგბარი ველარ იშოვა,
„ბარამბოს“ ნუშის შოკოლადს დანთქავს...
რომ დააბრუნებს ომარა ცხოველს,
სახლისკენ ისევ იმ კიბით აყავს;
მარტო კი არ სვამს არაყს და ღვინოს, –
თავის ოთხფეხას ასმევს და ლანძღავს;
მთვრალი ძალლი კი – პატრონს რომ ვერ ცნობს,
ჩაროზად იმის ბარკლის ხორცს დანთქავს...
მეორე დილით, ნაბახუსევზე, –
ომარას ძალლი მიირთმევს ნაგავს...

ეეჰ!

ომარას ძალლი არავის არ გავს,
ომარას ძალლი...
საერთოდ არ ყავს!

სარღონიკული პაროდია

ვარიაციები თემაზე ნოდარ დუმბაძის ლექსისა –
„იყო და არა იყო რა, იყო პატარა ბიკტორა“

ჩემ ქალიშვილს – ჩიორა თაქთაქიშვილს

და მათ ყველას, ვისაც ჩემზე მეტად „უყვარს“ ჩემი შვილი, ვინც ვარდების რევოლუციის სამი კვირის მანძილზე „გულწრფელად თანამიგრძნობდა“ კითხვებით: „ვისთან გაუშვი? რატომ გაუშვი? შანსი გაუშვი? სახლში მოუშვი? შენ სულ გარეკე? შენ სულ აუშვი?!“

იყო და არა იყო რა, იყო პატარა ჩიორა
და რომ იტყვიან გლახურად, ცა თავზე ქუდად ეხურა.
პირველად ცეკვა ასწავლეს, გამოიყვანეს სცენაზე,
იტალიური ისწავლა, უკეთ მშობლიურ ენაზე.
ფრანგულსაც დაეჯაჯგურა, სუყველა მტრების ჯინაზე
და აჟღერტულდა სულ რაღაც ოთხ თვეში ფრანგულ ენაზე!
„ე, მასე, ჩიო, ე, მასე! მიდი, სუყველას ევასე!
სხვა რამეებიც ისწავლე, მაგრად დადექი რწმენაზე!“
იურისტად დაბადებულს, ბრძოლა მოუხდა გვემაზე –
მისაღები გამოცდების უფულოდ ჩაბარებაზე.
რადგან სხვას მისი ამხელა იმედი ჰქონდა რწმენაზე,
როგორღა დათანხმდებოდა სხვების დაკრულზე ცეკვაზე?!
რომ ამეტყველდა ლოგიკის და ღრმა აზრების ენაზე,
თეთრმა მელიამ მგლის ხროვას მხარი აუბა ხვეტაზე:
„ჩიტის აზრები რად გვინდა, – ცოდნით დამყნული რწმენაზე?!
ჩიორას ჩვენ გადავყლაპავთ, სტომაქები გვაქვს ცვენაზე“...
ყველა რომ ალაპარაკდა მუცელმემართობის ენაზე
და დანთქმა რომ მოუნდომეს ჩიორას მორიგ ღხენაზე,

ის თავის აზრზე რომ იდგა ამ და იმ – ყველა ენაზე,
ყური არავინ ათხოვა, – მრუდ გზით დამდგარმა რბენაზე.
„თავისუფლება პრესასო!“ – ჩიო გამოდგა შარაზე, –
ძალიან გაგვინანყენა „აკადემიკი“ ლარაძე, –
„კმარა სოროსი, მაილსი, კმარა და კმარა „კმარაო“!
მე წავალ პარლამენტიდან, არ დავბრუნდები, არაო!“
რექტორ-პრორექტორს მესამემ, ფეხი აუნყო ბობლაძემ –
თითს რომ გვიქნევდა 9 აპრილს, იმ საგანგებო სხდომაზე,
მზად ყოფნა რომ განაცხადა **რუსის ბრძანებით ფორთხვაზე**,
საკუთარ ხალხს რომ კბილები დაუღრჭიალა სკდომაზე...
სამივე გადადგ-გადმოდგა, ვერ შეაშინეს მგომობლები,
წვეთებით გულს იბრუნებენ ქრთამის გამცემი მშობლები:
„სააკაშვილი რომ მოვა, ის თვითონ გვეტყვის „კმარაო“,
ჩვენ ამას ველარ გავუძლებთ, არა, არა და არაო,
პრეზიდენტად რომ დაჯდება, თვითონ წამოვა რქენაზე –
„ვირის აბანოს“ გვარგუნებს (არაცივილურ ენაზე!)“...
„მასე, ჩიორა, ე, მასე! მაგრად იდექი რწმენაზე!
ძაან მაგარი ვინმე ხარ, სუყველას მაგრა ევასე!“

P.S.⁽¹⁾ ჩიტო, ჩიტო ჩიორაო!
რაო, ბატონო მელაო?
კმარელები გადმომიგდე,
თორემ შავ დღეს დაგაყენებ!
ცულს მოვიტან ცუნცულასა,
ხელეჩოს და წალდუნასა,
ხესაც მოვჭრი, ხის ძირსაცა,
შენც შეგჭამ და სხვის შვილთაცა!“

ჩიორა არ შეუშინდა, – ნაპარიზალ-ნარომალი,
კმარელებიც მაგრად დგანან – ნამიტინგარ-ნაომარი.

ლექსიც შეთხზეს მარშისათვის ნასათუთარენოვანი, –
აზრი ერთი რომ იყო და ხმები მრავალფეროვანი:

(„ჰუსეინ ბაბა, ჰუსეინ ბაბა, ნენეს უთხარი“-ს მელოდიაზე)!

ედო, ბაბუა, სტუდენტებს გვაქვს ჩვენი სათქმელი, –
გამომზეურდა, გამომზეურდა შენი საქმენი!
ჩვენ გავიმარჯვებთ, ამას არ უნდა „რიჟა ბაზარი“,
დიდი, პატარა, ერი, ბერი ყველა აქ არი!
ცრუ დაპირებით რომ გვახვევდი თევზის ბადეში,
გადადექი და გაბუნძულდი ბადენ-ბადენში!
(არ დაგავინწყდეს, სანამ წახვალ, ასლანს უთხარი,
გამოიყოლოს წინდები და გრძელი ნიფხავი!).

ასაკისათვის შეუფერებლად ამჩატებული,
მიტინგზე პლაკატით ხელში მდგარი,
შაყირის გუნებაზე მომდგარი
და „გვერდებამდგარი“ პროფესორი ქალი,
ჩიოს დედა – ლალი გვასალია.
03.12.2003.

P.S.⁽²⁾ მაინც, ყოველი შემთხვევისათვის გავიხსენოთ
ესქპრეზიდენტის გამონათქვამი ვარდების რევოლუციის
განხორციელებამდე:

„მანამდე არ აუდგეს გვერდები არავის, ვიდრე მე არ
გადავდგე პრეზიდენტობიდან!“

ლალის

(ბოლოთქმა ლექსად)

*ეუძღვნი უკეთილშობილეს ადამიანს,
კოლხ ქალბატონს, ქართველი ქალის
განსახიერებას, პროფესორ
ლალი გვასალია-თაქთაქიშვილს*

ლალი, ლალზე ულალესო,
ქმნილებაო უნაზესო,
გონიერო უაღრესო,
იუმორით უმაღლესო!
ჩემო დაო, ჩემო რძალო!
გულით მინდა გითხრა ესო –
სატირით და მახვილ სიტყვით
დუმბაძეზე „უარესო“!
შინ სათნოვ და გარეთ დინჯო,
პროფესორო უნათლესო,
ბოროტების წინააღმდეგ
ხმალი გინდა მუდამ ლესო!
უფლის ხელით ნაკურთხო და
იშვიათო უმართლესო...
ხატივით რომ მამკობინე –
დიდად გმადლობ, ჩემო ლექსო!

შენი მორაგბე მეუღლის ძმაკაცი,
აგრეთვე მორაგბე (ნარსულში!),
სპორტის ოსტატი ამირან ლობჯანიძე

შინაარსი

ავტორის წინათქმა	3
ამ წიგნის წამკითხველს	15
შიშის საზღაური	19
ჭკვიანური შეგონება	22
მეგობარო, მათხოვე ქალი!	25
როგორც წავა, ისე მოვა...	29
დაკარგული საბედო	32
ბენიამინო ჯილის დაღუპვა	39
არ არის სიმშვიდე ავთანდილის სახლში	44
რაფსოდია ტრომბონისათვის	50
გაიქეცი საირმეში	55
ჯადო	59
ღვინო, მთავრე და სირიუსის ვარსკვლავი	65
საგაზეთო ინფორმაციები	69
მამაცი მონადირე	69
ტრაქტორისტის გმირობა	71
ეს კი – შეპირებული 3 თანამედროვე პაროდია!	73
გროტესკული პაროდია	73
სარკასტული პაროდია	74
სარდონიკული პაროდია	75
ლალის	78

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის
სტამბა

რუსთაველის გამზ. 52